

Szerkesztőség: Radnóti utca
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürgősségi
Közlöny. Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása,
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ARA 5 LEJ

Fizetési táblázat: Éves
1080, félre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej
több. :: Egyes szám 5 Lej,
Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint ::

XLVI. évfolyam, 227. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Kedd, 1931. október 6

Nagygyűlések napja

Mihalache vagyonszétosztását készít elő

Alig két napja, hogy elhagyta Aradot Duca, a liberális-párt vezére, hogy erdélyi körútját félbeszakítva Bucurestibe siessen vissza, a belpolitikai élet kihalt frontja újra megélénkült látszik. Ducának jó szímatja volt, amikor annyira sietett Aradról... Vasárnap a párt központi bizottsága tartott ülést Bucurestiben, amelyen főleg gazdasági kérdésekről esett szó. Tasu volt miniszter a gabonaárak esésének ellenére elmaradt olcsósági kudarcáról beszélt, Dimu Bratianu pedig a vámtarifák leszállításának szükségességét hangoztatta. Az értekezleten elhatározták, hogy a gazdasági helyzetet a párt kendőzetlenül leplezi le az ország népe előtt és ebből a célból a párt gazdasági szakemberei mindenütt az országban népszerű előadásokat fognak tartani. Ezek az előadások ugyanakkor azt a célt is szolgálják, hogy a szakszervezetek megismerjék az ország népének véleményét a párt gazdasági célkitűzéseiről. Egyes kortes-gondolat. Az előadók a jövő hét folyamán beszámolnak kettős tapasztalataikról és a párt vezérkara ezeknek alapján dolgozza át a párt gazdasági programját. Duca, aki megszakította erdélyi körútját, ezzel a végleges programmal jelenik meg a király előtt, amely memorandum formájában nyújt át az uralkodónak. Ezután a pártvezér nagy külföldi utra indul: Párisba és Londonba utazik, ahol haladéktalanul érintkezésbe lép a párt külföldi barátjaival...

A nagyvonalú liberális tervek máris elárulják, hogy a belpolitikai élet mozgalmassá szezontól áll. De erre vallanak azok a gyűlések is, amelyeket a többi pártok is tartanak. Lupu dr. pártja ugyancsak nagygyűlést tartott, melyen a vezér az infláció veszedelmes gondolata mellett kardoskodott. A népgyűlés végre is megszavazta Lupu dr. inflációs javaslatát...

Ugyancsak a fővárosban tartották nagygyűlésüket a magántisztviselők és a kereskedelmi alkalmazottak. A szövetség a kormánysegítséget sürgette a gazdasági helyzet javulása érdekében. Tiltakoztak a leépítések és a járványszerűen fellépő fizetésredukciók jelentősége ellen, egyben pedig elhatározták, hogy feliratot intéznek a kormányhoz, amelyben a vasárnapi munkaszüneti intézkedések szigorú betartását kéri.

Gyűlést tartott a lakbérlok szövetsége is, amely olyan hivatal felállítását sürgette a kormánytól, amely megvizsgálja a bérlok gazdasági helyzetét és intézményesen csakis a háztulajdonosok és a bérlok felmerülő vitás ügyeivel foglalkozni. Követelték továbbá annak törvénybe iktatását, hogy a bérlok havonta fizessék a lakbérlet összegeket. Ezenfelül pedig követelték a lakbérlet általános leszállítását...

Amin látjuk, gyűlésekben gazdag az ország és vígan forr az új politikai szüret mustja. Egy pár csepp öröm cseppent azonban a vig szüreti lében: Mihalache elhatározta ugyanis, hogy a purifikációt minden áron keresztülviszi pártjában és előre figyelmezteti vagyonszétosztását, hogy mindazok, akiket egy vagyonszétosztás esetleg kinos helyzetbe hozhat, inkább jóelőre lépjenek ki... Ugy látszik, eseményteljes szüret előtt állunk a belpolitikában.

Adakozunk

a munkanélkülieknek!

Otvenmillió embert tett szerencsétlenné a világháború — mondotta LOEBE

A volt német birodalmi kancellár érdekes nyilatkozata — A gazdasági krízis oka — Az interparlamentáris konferencia mai ülése

Bucurestiből jelentik: Az Interparlamentáris Unió konferenciáján résztvevő Loeb volt német birodalmi kancellár feltűnést keltő nyilatkozatot tett ma az Adeverul munkatársa előtt. Loeb nyilatkozatában rámutatott arra a körülményre, hogy a mai gazdasági világháború oka a világháború volt, amely ötven millió embert tett talán örök életére szerencsétlenné. A gazdasági egyensúly megingott, a termelés megszokott rendszerének keretei felbomlottak és az ipari termelés jóval túlnőtt a megcsökkenő számu fogyasztók szükségleteinek keretein.

— Ez a kapitalista termelési rendszer eddigi egész építményének megingását jelenti — mondotta Loeb az Adeverul munkatársának

— és a legfőbb ideje, hogy a népek között gyakorlati jellegű gazdasági együttműködés fejlődjen ki. Ebből a szempontból roppant nagy jelentőségűnek tartom a német-francia berlini tárgyalások felvételét.

Az interparlamentáris konferencia mai ülésén Schreiber német képviselő a gyermekvédelem érdekében szólt fel és ismertette azokat a gyermekvédelmi intézményeket, amelyeket Németországban már megvalósítottak. Marlin francia delegátus arra világított rá, hogy mit tett Franciaország a gyermekvédelem érdekében, míg Kinovich amerikai delegátus kijelentette, hogy Amerika olyan nevelési módszereket honosított meg, amelyeket Európában még nem ismernek.

Tovább inog a font

Eredménnyel biztatnak a román-magyar export-tárgyalások — Osztrák bankkoncentráció készül — Spóroznak Angliában — Aranyláz őrít az egész világot — Az Angol Banktól kétszázharmincezer font értékű aranyat vásároltak

A font miatt agyonlőtte magát két hágai bankvezér

Bucurestiből jelentik: Manoiescu Mihály, a Banca Nationala kormányzója ma hazaérkezett külföldi útjáról és átvette újra a Banca Nationala vezetését. A kormányzó már a közeli napokban életbe kívánja léptetni azokat az intézkedéseket, amelyeket külföldi tapasztalatai alapján szükségesnek lát foganatosítani.

Argetoianu pénzügyminiszter ma értekezletet tartott a Banca Nationala igazgató tanácsával. A megbeszélésen mindenekelőtt arról tárgyaltak, hogy miképpen lehetne a romániai bankkereskedelmet a normális keretek közé szorítani. Szóba került ezenkívül a lej külföldi javulása is.

Magyar-román exportérdekek

Budapestről jelentik, hogy a Magyarország értesítése szerint Grigorcea budapesti román követ már napok óta tárgyal a magyar-román exportérdekek összeegyeztetéséről. A követ, aki jelenleg Bucurestiben van s ugyancsak erről a kérdéssel tárgyal kormányával is, a követ — írja a Magyarország — interveniált a Nemzeti Banknál a román kereskedelem és ipar magyarországi követeléseinek felszabadítása érdekében is. A lap úgy tudja, hogy a magyar Nemzeti Bank hallani sem akar a román előterjesztés százszázalékos honorálásáról, vagyis a 15—18 millió pengő értékű román követelések teljes felszabadításáról. Legfeljebb arról lehet szó, hogy 40—50 százalékban honorálják a román előterjesztést. A Magyarország azt írja, hogy a román követ nagyon meg van elégedve a Nemzeti Bank előzékenységével.

London takarékoskodik

Bécsi jelentések szerint a keresztény szociálista Montagblatt írja, hogy a francia pénzügyi körök felvetették az osztrák bankkoncentráció tervét, amelynek megvalósítására első lépés az ipari konszernek kibővítése és új alapokon való megszervezése lenne. A lap szerint nem lehetetlen, hogy Ausztria megsegítésének egyik feltétele ez a terv.

Londoni jelentések arról adnak hírt, hogy a pénzügyi válsággal kapcsolatosan megke-

dődött Angliában is az általános spórolás. Az angol királyi pár felhívta a hatóságokat az érkezéseknél rendezendő költséges fogadtatások és ünneplések mellőzésére, a kewi virágoskert költségeit csökkentik, viszont megszüntetik az ingyenes bemenetelt és ilyen módon 350 ezer font évi bevételre számítanak, a yorki herceg felosztatja vadászistállóját, a londoni püspök beszünteti költséges rezidenciáját és egy szerény villába költözik, az egyetemek a tradíciók betartásánál tekintettel lesznek a spórolásra, a Cityben meghosszabbítják a munkaidőt és számos hasonló, jellemző intézkedést foganatosítottak. A Times cikket közöl, amely azzal a kérdéssel foglalkozik, stabilizálható-e rövidesen a font. A lap annak a véleményének ad kifejezést, hogy erre rövidesen nem kerülhet sor, mert ebben az esetben Angliának külföldi kölcsönhöz kellene folyamodni a stabilizáció megvédése érdekében.

Halál a haldokló font miatt

Az angol bank aranykészlete ujjában csökkent, mert ismeretlen egyének 230 ezer font értékű aranyat vásároltak. Az arany uncia Londonban 108/6, ami a font újabb esését jelenti.

A font a mai new-yorki tőzsdén 3.80 és 3.82 árfolyam között ingadozott. Ezt New-Yorkban a német Reichsbank bizonytalan helyzete által előidéztet nyugtalanságnak tudják be. A pénzügyi körök szerint az Amerikából Európa felé áramló aranyvándorlás oka abban áll, hogy az Amerikában levő európai tőkéket likvidálják és aranyra váltják. Ezt a helyzetet veszélyesnek ítélik meg, mert az amerikai közönség hevülékenyebb, mint az angliai és máris napirenden vannak a bankok ellen intézett rohamok és az arany tezurálása egyre nagyobb arányokat ölt.

Hágából táviratozzák: A font zuhanása következtében beállott válság miatt két nagy hágai bank, a „Stix” és a „Holland-Canada” Jelzálogbank igazgatója agyonlőtte magát.

Egymillió lej felé halad

az aradi munkanélküli-segélyakció első-havi gyűjtési eredménye

A legújabb önkéntes felajánlások — Arad kereskedő-társadalmának egyöntetű megnyilatkozása — Az eddigi végösszeg: 555.554 lej — A fűszerkiskereskedők hozzájárulása —

Az aradi munkanélküliek felsegélyezésére megindult akció rohamléptekkel halad a maga útján a teljes siker felé. Radu dr. interimár-bizottsági elnök lankadatlan ügybuzgalommal intézi a gyűjtés nehéz és körültekintést igénylő munkáját, de fáradhatatlanságának csaknem mindennap megvannak a maga eredményei is. Amint az *Aradi Közlöny* beszámolt róla, Arad kereskedő-társadalmának egyöntetű akarattal állott a város vezetőjének reális terve mellé és nemcsak az egyes aradi kereskedelmi cégek, hanem azoknak szociális képzettségű alkalmazottai is készek a munkanélküli akció anyagi támogatására.

Az Aradi Kereskedelmi Testület vezetősége körlevelet intézett tagjaihoz, melyet Domán Sándor elnök és dr. Szöllősi Zsigmond titkár irtak alá. E körlevélben felszólítják Arad minden egyes kereskedőjét és kereskedelmi alkalmazottját, hogy járuljon hozzá a városnál kezelt munkanélküli segélyalaphoz. Hat hónap után át fogják fizetni fizetésük egy százalékát az aradi kereskedelmi vállalatok tisztviselői az aradi munkanélküli segélyalap javára: ezt az összeget pedig a vállalatok egyenként legalább akkora összeggel növelik, amennyit az alkalmazottaktól egybegyűlő összeg havonta kitesz.

A nagyobb üzletek mindezen felül a város polgármesteri hivatalánál egylejes űrlapokat fognak átvenni, hogy ezeken állítsák ki a vásárlók számára a szükséges jegyzékeket s így a vásárló-közönség anyagi segítségét is közvetíthessék a segélyalap javára. Az aradi kereskedő-társadalom anyagi segítségét összegezzük, hogy ezen az úton egyfelől megteremtsek az aradi kereskedők Áldozati Jegyzékét, másfelől pedig havonta rendszeresen itt gyűjthessék össze a város számára Arad kereskedelmének együttes adományát „Ebből a névsorból nem szabad hiányoznia egyetlen kereskedőnek sem az ő lejeivel!” — fűzi hozzá zárószavaiban a testületi körlevél, amely az alábbi mondatokkal végződik:

Az eddigi eredmények

„A nyomor nagy és nagy a felelősség, amely a társadalom békéjéért és nyugalmaért mindenkit terhel. Nemcsak szívtelenség és szűgyen, hanem oktalanság is volna ma kivonnia magát bárkinek is a segítség kötelessége alól.”

Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök csak az aradi kereskedőtársadalom nagyjelentőségű bekapcsolásából várja legalább ugyanannak a havi egyszáz ezer lejes összegnek az egybegyűlését, amennyi a köztisztviselők önkéntes adományai révén ugyancsak havonta folyik be a munkanélküli segélyalaphoz. Más-különb a mai nap folyamán az alábbi önkéntes felajánlások érkeztek be a város vezetőségéhez:

Aradi Lloyd-Club 3 hónapon át havi	2000 lej
Aradi Zsidóhitközség 6 hónapon át havi	1100 lej
Aradi Telefonszolgálat havonta	2000 lej
„Agriculor” tisztviselői havonta	2000 lej
Aradi vadászati felügyelőség tisztviselői havonta	100 lej
Distribúcia petroleumcég tisztviselői havonta	530 lej

Összesen: 7730 lej

Ha a legutóbbi önkéntes felajánlásokkal a mai napon begyűlt összegeket összegezzük:

Hétfőig egybegyűlt önkéntes felajánlások	37.824 lej
A legújabb felajánlások	7730 lej

Összesen: 45.554 lej

az eddigi végső eredmény, amelyhez a városi alap 350.000 lejét és az addigi gyűjtések 160.000 lejét hozzáadva, megállapítható, hogy a munkanélküliek segélyalapja javára jelen

pillanatban 555.554 lej áll, ami tehát a félmillió lejt is meghaladja. Radu dr. a katonatiszti és altiszti kar, valamint az aradi kereskedő-társadalomnak még be nem érkezett hozzájárulásai révén közel egy milliónyi lej gyűjtési eredményre számíthat a munkanélküli segélyalap növelésére folyó társadalmi akció első hónapjában.

Itt írjuk meg, hogy az aradi Fűszerkiskereskedők Szindikátusa tegnapi ülésén elhatározta, hogy szintén hozzájárul a segélyakcióhoz. Az ülést, amelyen a választmányi tagok nagy számban vettek részt, Engel Gyula elnök nyitotta meg. Az elnök megnyitó szavai után rátért a választmányi ülés tárgyának ismertetésére. A gazdasági válság következtében elszaporodott munkanélküliek segélyezése az egész világon és így nálunk is égető probléma

Szent Ferenc-ünnep Mária-Radnán

Pacha dr. püspök vezetésével különvonat vitte a hívőket Radnára — Lakatos Ottó dr. lélekemelő beszéde — Az ünnepség programja — Megható szeretet-ebéd

Szép ünnepe volt vasárnap Aradváros katolikusságának. A Minorita-rend alapítója: Assisii Szent Ferenc napjáról való megemlékezésképpen zarándoklatot vezetett Máriaradnára. Ez a zarándoklat ezúttal október első vasárnapjára esett, mely a katolikus egyháznak rózsafüzér-ünnep. Erre a kettős ünnepre Aradról többszáz zarándokból álló csapat ment ki a kies fekvésű, népszerű kegyhelyre. Szombaton reggel gyalogzarándoklat indult Aradról Radnára, mintegy háromszáz résztvevővel. A gyalogzarándoklatot Mahig Berard minorita hittanár vezette, zászlókkal és zsolozsmákat énekelve vonultak végig a városon. A keresztutig nagyon sokan elkisérték a gyalogzarándokokat a hívek, akik azután visszatértek.

Dr. Pacha Ágoston püspök, aki papszentelésre érkezett Aradra, vasárnap reggel ment ki a zarándokvonattal Máriaradnára, hogy résztvegyen az ünnepségeken. Reggel fél hétkor nyolc kocsiából álló különvonat vitte az aradi zarándokokat Radnára. Dr. Pacha Ágoston, dr. Lakatos Ottó plébános és az aradi Minorita-rend két tagjának kíséretében szállt fel az első kocsi.

Nyolc óra után néhány perccel futott be a különvonat Radnára. A zarándokok ott négyes sorokba fejlődtek és Pacha dr. püspökkel élükön zsolozsmákat énekelve vonultak fel a kegytemplomba, ahol fél kilenc órai kezdettel csendesmisét celebrált dr. Lakatos Ottó. A zarándoklat résztvevői a mise alatt elvégezték gyónásukat és Pacha püspök kezéből magukhoz vették az Oláriszentséget.

Az ünnepség programjának következő pontja az Assisii Szent Ferenc-szobor előtt tartott ájtatosság volt, melynek keretében Lakatos Ottó dr. mély gondolatokban gazdag, lélekemelő beszédet mondott. Méltatta az ünnep kettős jelentőségét, kitért a mai különösen nehéz életviszonyokra és egyszerű, közvetlen szavakkal buzdította híveit kitartásra.

Nagyon megkapó momentuma volt a vasárnapi ünnepségeknek a kegytemplom kolostor-udvarán lefolyt szeretetebéd, melyet P. Thimotheus máriaradnai házfőnök rendezett páduai Szent Antal 700 esztendősnévtennáriumi emlékére. Az összegyűjtött szegény asszonyok, férfiak és gyermekek izletes, háromfogásos ebédet kaptak, melyet a kolostor udvarán felállított asztalokon szolgált fel nekik a rend tagjai. A szegény gyerme-

lett — mondotta Engel Gyula. — Minthogy az állam nincs abban a helyzetben, hogy a munkanélkülieken megfelelő módon segítsen, mozgalmat indult Arad polgárainak körében, hogy a munkanélküli kérdés a társadalom által rendeztesse. Ebből a segélyezési akcióból Arad kiskereskedőinek is ki kell venniük a részüket. Az elnök végül javaslatot terjesztett elő, hogy minden aradi kiskereskedő, akár tagja a Szindikátusnak, akár nem, hat hónapi időtartamra legalább havi 30, azaz napi 1 lejfel járuljon hozzá a munkanélküliek segítéséhez.

A kiskereskedők áldozatkészsége

A javaslat a jelenlevők körében általános helyeslésre talált és a megjelentek szinte kivétel nélkül a minimális 30 lejnél nagyobb összeget, havi 40—50, sőt 100—200 lejtel jelentettek be hozzájárulási összegül. A választmány végül határozatilag kimondotta, hogy összes tagjai kötelességévé teszi, hogy az akcióban részt vegyen és az ülésen meg nem jelenteket erre írásban szólítják fel. A kérdéshez még Liszka Pál, Müttner Sándor és Márkus Miksa szóltak hozzá. Menczer Jenő a sérelmes adóvégrehajtásokat tette szóvá, amire Engel Gyula reflektált, majd az elnök az ülést be-zárta.

kek könnyes szemekkel, de jóízűen falatoztak a ropogós fánkából. A megvendégelt szegényeknek szalonnából és felvágottból álló szeretet-csomagot osztottak ki az ebéd végeztével.

Nagyon kedves jelenet volt, midőn a püspök, aki megjelent a szeretetebédben, hogy megáldja a szegények asztalát, az aradi Templomi Énekhar vezetését átvette Simon Bertá missziós nővértől és versenyt énekel a fiatal leányokkal, akik ropogós magyar nótákkal szórakoztatták az ebéd résztvevőit. A leányhangok közül kicsendült Pacha püspök érces hangja, amint énekelte, hogy: „Édesanyám, csak az a kérésem...”

Dr. Pacha Ágoston a délelőtti folyamán felszentelte a radnai betegápoló nővérek anyaházának újonnan felépített kápolnáját szép ünnepség keretében. Délután fél négykor a kegytemplomban folyt le a Ferencsek III. rendjébe lépett két új tag felszentelése, majd az aradi zarándokok búcsút vettek a kegyképtől és énekelve, dr. Pacha Ágoston vezetésével vonultak ki az állomásra, ahol öt óra után néhány perccel megindult velük a különvonat Arad felé. A püspök visszafelé ismét egész uton kocsirol-kocsira járva foglalkozott a hívekkel, majd Aradra érve, impozáns gyertyás-körmenet formájában vezette végig a főtérre a zarándokokat a minorita-templomba, ahol áldást kapva, szétszóróztak és egy sokáig felejthetetlen nap emlékével szívükben tértek meg otthonukba.

Dr. Pacha Ágoston hétfőn reggel utazott vissza Temesvárra.

A kék és vörös százejesek beváltását bármelyik nap beszüntethetik

A bankjegyeket senki sem köteles már elfogadni.

A Banca Nationala aradi fiókjának igazgató-ságánál ma érdeklődtünk annak ügyében, hogy a kék és vörös színű százejes bankjegyeket mely időpontig cserélik be. A bank vezetőségétől nyert információk szerint a százejesek beváltásának időpontjára vonatkozólag nincs rendelkezés és így bármelyik pillanatban érkezhetik olyan rendelet, amellyel a Banca Nationala vezérigazgatósága beszünteti a kék százejesek beváltását.

Ezek a százejesek természetesen — mint azt már megírtuk — október elsejével elvesztették érvényüket és azokat a napi forgalomban már senki sem köteles elfogadni. Éppen ezért ajánlatos, hogy mindenki a lehető legrövidebb időn belül váltsa be kék százejeseit, mert nincs kizárva, hogy már a közeli napokban megérkezik a rendelet, amely beszünteti a kék százejesek beváltását.

Korossy György — Békésmegye főispánja

Károlyi Gyula gróf magyar miniszterelnök érdekes kinevezése

Budapestről érkezett jelentések alapján Arad előkelő köreiből érdekes kinevezésről beszélnek, amely egy Aradon általánosan ismert és közbecsülésben álló férfit emelt Magyarországon magas közjogi méltóságba. A hírek szerint gróf Károlyi Gyula magyar miniszterelnök Békésvármegye főispánjává nevezte ki Korossy György dr.-t, aki évek óta vezeti az ötvenes gróf Zselensky uradalma.

Budapesti tudósítónk jelentése szerint dr. Korossy György kinevezése megjelent a hivatalos lapban is. A kinevezés előzménye az, hogy Békésmegye eddigi főispánját, dr. báró Feilitzsch Egont a megyei közgyűlésen leszavazták, s az erre vonatkozó jegyzőkönyvet felterjesztették a belügyminiszterhez. A leszavazás

ténye gyakorolt azután döntő befolyást arra vonatkozólag, hogy a főispánt felmentsék állásától s helyébe a miniszterelnök választása Korossy György dr.-ra esett. Békésmegye újonnan kinevezett főispánja, aki jelenleg 56 éves, fiatal kora óta közigazgatási pályán működött. Temesmegyében volt főszolgabíró, majd a háború alatt Temesmegye főispánjává nevezték ki. Az impérium átvétele után költözött el Temesvárról s 1919-ben vette át az ötvenes Zselensky-uradalmak jószágkormányzói állását.

Korossy György dr., aki közigazgatási pályáján energikus és puritán jellemű tisztviselő volt, régi híve gróf Károlyi Gyulának, a jelenlegi magyar miniszterelnöknek, akinek bizalma emelte most a főispáni székbe.

Aradváros vezetésében felütötte fejét a pártpolitika

A nemzeti-parasztpárti tag után a liberális tagok is ki akarnak lépni az interimár bizottságból — Dr. Radu Cornel nem akar politikát csinálni a városházán — „Egyetlen cél Aradváros közönségének jóléte” — Dr. Ursu János liberális tag nyilatkozata

Amióta az interimár-bizottság átvette Aradváros közigazgatásának vezetését, ugylátszott, hogy a politika sodrából egyidőre sikerült kikerülnie az egytornyú épület egész mechanizmusának. Radu Cornel dr. külön is kihangsúlyozta számos megnyilatkozásában, hogy a politikát egyszer és mindenkorra száműzni kívánja az aradi városházáról, sőt ennek dokumentálásaképpen kezdődtek meg az egyezkedési tárgyalások is a város jelenlegi vezetősége és a pereskedésre kényszerült tisztviselőgárda között.

Az interimár-bizottság munkájában azonban nem mindegyik párt bizottsági képviselője vette ki egyformán a maga részét. Már a kezdeti időkben feltűnést keltett, hogy a nemzeti-parasztpárt interimár-bizottsági képviselője távolmarad az ülésekről, sőt a liberális-párt exponens, városi képviselői közül is csupán Ursu János dr. interimár-bizottsági alelnök maradt meg permanens aktivitásban. Dr. Veliciu Emil volt nemzeti-parasztpárti szenátor kiválása az aradi interimár-bizottságból nyilvánosságra vetette mindazokat a politikai okokat, amelyek Veliciu dr. bizottsági tagot visszavonulásra késztették. Duca legutóbbi aradi tartózkodása kapcsán olyan hírek kerültek kombinációba, mintha az ellenzéki magatartás felé sodródó liberális-párt is vissza készülné rendelni képviselőit a város delegált vezetőségéből. Erre vonatkozólag kérdést intéztünk Radu dr. interimár-bizottsági elnökhöz, aki a politikai törekvések új felbukkanása alkalmából az alábbiakat jelentette ki az Aradi Közlöny munkatársának:

— Veliciu dr. visszavonulásának okai — mondotta az elnök — ismeretesek. Ami a bizottság liberális-párti tagjainak elhatározását illeti, ilyenről nekem még nincsen semmiféle tudomásom. Ki kell jelentenem, hogy az interimár-bizottság az aradi városházán nem csinál politikát semmiféle vonatkozásban: kizárólag csakis a város közigazgatási problémái foglalkoztatják és egyetlen célja Aradváros lakosságának jóléte és munkabiztonsága. Mint az interimár-bizottság elnöke, csak sajnálatomat fejezhetem ki afelett, hogy a nemzeti-parasztpárt eddigi bizottsági képviselője nem vehet részt a további munkánkban, mert az az álláspontom, hogy minden párt saját maga alatt vágja

Megsemmisítették a lippai tanácsot feloszlató végzést

Lippáról jelentik: A temesvári revíziós bizottság megsemmisítette a lippai községtanács feloszlását. A revíziós bizottság megállapította, hogy azok az okok, amiért a községtanácsot feloszlatták, nem nyertek beigazolást.

a fát, amidőn képviselőjének aktív munkáját a város vezetőségében megátalja, illetve letiltja. A liberális bizottsági tagok hasonló elhatározását nem tartom a jelen pillanatban valószínűnek, de mindenesetre sajnálnám, ha eddigi munkájukat megtagadva a nemzeti-parasztpárti példát követnék.

Az interimár-bizottság alelnöke, dr. Ursu János, mint ismeretes, az aradmegyei liberális-párt egyik vezető-embere. Ezért a liberális álláspont megismerése érdekében hozzáfordultunk felvilágosításért. Ursu dr. az Aradi Közlöny munkatársának kijelentette, hogy egyelőre nincsen szó arról, hogy a bizottság liberális tagjai visszavonulni kényszerülnek: azonban ha a párt vezetősége így határoz, úgy a párt tagjai ismerni fogják kötelességüket.

Pillanatnyilag tehát a helyzet változatlan az aradi városházán, de nincs kizárva, hogy a bizottság liberális tagjai egyik napról a másikra kaphassák meg pártjuk utasítását a kivonulásra: ebben az esetben pedig újra megakad a munka a város közigazgatásában.

Lángok martaléka lett öttagu családjával

Borzalmas tüzkatasztrófa egy lengyel városban

Varsóból jelentik: Borzalmas tüzvész pusztított az elmúlt éjjel a Varsótól nem messze fekvő Kiepling helységben. Rynkel kereskedő házában valamivel éjfél után tűz keletkezett, mely oly gyorsan terjedt el a lakásban, hogy mire a kereskedő és öt tagu családja álmából felriadt, már az egész lakás lángokban állott és a menekülés útja teljesen el volt vágva. A szomszédok, miután észrevették a veszedelmes tüzet, természetesen azonnal a tüzoltókért telefonáltak, mire azonban ezek megérkeztek, az egész épület porig égett.

A kereskedő családjával és egy bányamunkással, aki a házban lakott, a lángok között lelte halálát. Növeli a borzalmas tragédiát az, hogy a kereskedő egyik fia a tegnapi napon halt meg és a holttestet a lakásban ravatalozták fel, amely természetesen szintén a lángok martaléka lett. Az eset a városban nagy megdöbbenést és részvétet keltett.

Ujabb vizsgálat Flamm Miksa ellen

Érdekes rendelet az aradi pénzügyigazgatósághoz — A minisztérium kevesli a nyolcszáz ezer lejűs pénzbirosgot

Általános feltűnést keltett Aradon az a bűnvádi feljelentés, amelyet a Flamm Miksa aradi olaj és benzin nagykereskedő ellen adott be Binecz Lajos, a cég volt alkalmazottja. A feljelentésben Binecz adóeltitkolással vádolta Flamm Miksát, azonkívül több olyan természetű szabálytalansággal, amelyek bűnvádi természetűek.

A bevezetett vizsgálat megállapította az adókihágást és 800 ezer lejű pénzbirosgot hozott javaslatba a pénzügyminisztériumhoz felterjesztett jegyzőkönyvben az aradi pénzügyigazgatóság. A minisztérium most rendeletet küldött le, amelyben felhívja az aradi pénzügyi hatóságokat, hogy haladéktalanul vizs-

gálják felül a könyveket az 1924—25-ik évekre visszamenőleg is, mivel az adóamnesztia csak azokra az adóeltitkolási esetekre vonatkozik, amelyeket elkövetők önkéntesen hoztak az illetékes hatóságok tudomására.

Tekintettel, hogy a Flamm-cégnél ez az eset nem áll fenn, a vizsgálatot tehát ki kell terjeszteni az előző üzletekre is. Ugyancsak át kell vizsgálni az 1929. és 1930. évekre vonatkozó jövedelmi kimutatásokat is.

Igy tehát a pénzbirosgot 1924. évtől 1930-ig fogják megállapítani a pénzügyi hatóságok, amely valószínűleg nagyobb lesz az első esetben megállapított 800 ezer lejnél.

Tettenérték egy vakmerő zsarolót Aradon

Pénzügyi ellenőrnek mondta magát és italmérés engedélyt kért.

Vakmerő zsarolási kísérlet ügyében folytat vizsgálatot az aradi rendőrség. A kísérlet nem mindennapi körülmények között történt és csak a kiszemelt áldozat éberségén mulott, hogy nem sikerült.

A tegnapi nap folyamán Quirini Ferenc, Str. Nicu Filipescu 16. szám alatti borkereskedő üzletében egy ismeretlen férfi jelent meg és egy fél liter bort kért. A kereskedő, mit sem sejtve, kimérte a kért bort, amikor azonban a fizetésre került a sor, az idegen a pénztárcája helyett egy írást húzott elő zsebéből.

— Pénzügyi ellenőr vagyok, önnek nincs italkimérési engedélye — mondta energikus hangon.

Nyilván arra számított, hogy a kereskedő, amint a „pénzügyi ellenőr” szót hallja, azonnal „behódol” és elengedi a fél liter bor árát. Quirini azonban nem ijedt meg és elsősorban is az előmutatott írást vizsgálta meg. Az írat valóban pénzügyigazgatósági meghatalmazás volt Ioiescu György pénzügyi ellenőr nevére kitöltve. A meghatalmazás tényleg megfelelt a törvényes követelményeknek, az idegen pedig egyre fenyegetőbben lépett fel.

— Jegyzőkönyvet veszek fel az ügyről — mondta ellentmondást nem tűrő hangon.

A kereskedőnek továbbra is gyanus maradt az önkényesen viselkedő ember és amíg az „ellenőr” papírt vett elő és megkezdte a jegyzőkönyv írását, addig titokban elhívatta Halász Ferenc pénzügyi ellenőrt. Amikor az ellenőr az üzletbe lépett és az idegen személyi adatai iránt érdeklődött, az elsápadt és zavaros válaszokat adott. Halász azonnal látta, hogy zsarolási kísérletről van szó, annál is inkább, mert a meghatalmazáson szereplő Ioiescu Györgyöt már régebben elbocsátották a pénzügyigazgatóság szolgálatából bizonyos szabálytalanságok miatt.

Az ál-ellenőrt felkísérték a rendőrségre, ahol kihallgatása alkalmával megállapítást nyert, hogy Besinceanu Mihály, 36 éves, Str. Mos Ajun 32. szám alatti lakossal azonos. A szélhámost azonnal előzetes letartóztatásba helyezték. Az ügyben Margescu Mihály komiszár vezeti a nyomozást és a vizsgálat most olyan irányban is folyik, hogy hogyan jutott Besinceanu birtokába az elbocsátott pénzügyi tisztviselő hatálytalanná vált meghatalmazása.

Paarmann Erich, az antialkoholisták világpropaganda-mestere Aradon

A berlini professor érdekes előadása az aradi Antialkoholista-Páholyban — Beszélgetés a professzorral — Aki inkább meghal, semhogy alkoholt igyon

Illusztris vendéget kapott vasárnap délután az aradi Good Templar, Antialkoholista Páholy. A budapesti gyorsvonattal ugyanis Aradra érkezett Paarmann Erich berlini tanár, a Good Templar Rend világpropaganda-mestere, aki jelenleg a Balkánt utazza be és 14 napot Romániában szándékszik tölteni. A berlini tanárt az aradi Antialkoholista Páholy vezetője és Stanciu György mérnök, a temesvári gázgyár igazgatója, a romániai mozgalom vezetője fogadták az állomáson. Az elhangzott meleghangú üdvözlések után a társaság tagjai autókba ültek és az Erzsébet-uccai elemi iskolába hajtottak, ahol Paarmann résztvevő 64 gyermeknek az Antialkoholista Páholyba való ünnepélyes felvételén. Vasárnap este a Szabadság-téri egyesületi helyiségben a tagok élénk részvételével gyűlést tartottak, melyen Erich Paarmann is résztvevő. A professor ma délután meglátogatta a város vezetését, majd az újradí gimnáziumba ment, ahol nagyhatalú beszédet mondott a gyermekek alkoholmentes nevelésének helyességéről.

Paarmann Erich professor ma délután Radu Cornel dr. Interimár-bizottsági elnökkel tett látogatása során a helyi Good Templar-egyesület felkérésére személyesen nyújtotta át az egyesület kérvényét, amelyben a város vezetésének erkölcsi és anyagi támogatását kéri. Radu dr. szívélyesen fogadta az aradi antialkoholisták előkelő vendégét, de kijelentette, hogy a város vezetésének nincsen módjában az erkölcsi támogatáson kívül többet nyújtani az egyesület számára.

Az Aradi Közlöny munkatársa érdekes beszélgetést folytatott a német antialkoholizmus vezető férfival, aki az alábbiakban beszélt el életének érdekes momentumait:

— Harmanc éve vagyok tagja a berlini Good Templar Rendnek. Ez alatt a harminc év alatt több mint husz országban jártam — kezdte Paarmann Erich professor. — Több mint 2000 előadást tartottam többnyire iskolákban.

Egy megrázó háborús epizód

Ütemesen, katonásan beszél, szabatosan, mint képzett pedagógushoz illik. Elbeszélésének legérdekesebb része, mikor háborús emlékeivel kapcsolatban elmondja hiányzó balszemének elvesztését:

— Az Antwerpen előtti tengeri ütközetben vesztettem el a szememet. Mint fregattkapitány szolgáltam a német hadseregben s bár a vízen élő emberekről mondják, hogy hódolnak a szeszitalnak, én 23 éves koromtól fogva sohasem vettem magamhoz alkoholt. Mikor az ütközet után magamhoz tértem, az első segélynyújtásnál pezsgőt akartak belém önteni. Irtózatot okozott sebesülésem s mintegy vízióban kiáltottam fel:

„Inkább hagyjanak meghalni, de alkoholt ne öntsenek belém!”

— A környéken tudomásom szerint kitünő bortermő vidékek vannak, melyek nem tudják elhelyezni termésüket. Az antialkoholizmus fejlődésével sokkal könnyebben fogják értékesíteni. Ez paradoxonként hangzik ugyan laikusok fülében, pedig egyáltalában nem az. Hiszen a külföldön már olyan tökéletesen berendezett szeszmentes borkészítő gyárak vannak, melyek kizárólag gyogyborokat gyártanak. Ezen az uton pedig sokkal jobban lehet elhelyezni a szőlőtermést, mint a jelenlegi állapotban. Romániának lépést kell tartania a többi európai állammal e tekintetben és az antialkoholizmus fejlesztésével nagyobb gazdasági lehetőséget adni a bortermő vidékeknek.

Bucsuzól Paarmann professor elmondja még, hogy Magdeburgból jön és romániai propaganda-körutja során Temesvárra látogat el, ahol 12 előadást tart, majd Resitán, Aninán, Craiovában és Bucurestiben tart előadás-sorozatokat.

Este fél kilenc órai kezdettel értékes és szépen összeállított előadást tartott Paarmann

Erich az aradi I. O. G. T. helyiségében. Az előadást Stanculescu Demeter professor vezette be, aki a temesvári interimár-bizottság egyik markáns tagja. A professor ezuttal lépett előszóiban nyilvánosság elé, mint goodtemplar és érdekes előadásában az alkoholizmus kérdését általánosságban fejtegette.

Paarmann Erich beszédét az összegyűlt nagyszámu hallgatóság feszült érdeklődéssel, mélyszéles csendben hallgatta végig. A professor kifejtette, hogy az, aki az alkoholizmust tanulmányozta, megtalálja a módot arra, hogy teljesen visszatartsa magát minden szeszitaltól. Az intelligenciának kell előljárni a jópéldával az egyszerűbb nép előtt. A teljes alkoholmentességet több kultúrállam bevezette már: elsősorban Amerika, Izland és Finnország.

Az antialkoholizmus célja

— Azok a népek, melyek előre akarnak törni, jobbat nem tehetnek fejlődésük érdekében, minthogy az alkohol fogyasztása ellen felvegyék a harcot. A tanítóknak kell az előharcosoknak lenniük, akiknek már az iskolákban, zsenge gyermekkor éveiben alkalmuk van arra, hogy felvilágosítsák az egyént az alkohol káros befolyásairól — mondotta többek között a professor.

Az előadás befejeztével a közönség lelkes tapsorkánál jutalmazta Paarmann Erich, Stanculescu Demeter és Stanciu György önzetlen fáradságát.

Színház — Irodalom — Művészet

Aradi fiatalember sikere Bécsben

Hangjával nagy tetszést aratott egy művészekből álló szakbizottság előtt.

Fischer Antal, aradi fiatalember, Dumitrescu vámfőnök mostoha fia, akit különben Faragó Rezsőhöz, az Aradi Általános Takarékpénztár vezérigazgatójához rokonai szálaik fűznek, a múlt héten Bécsben egy szakemberekből álló szűkebb társaság előtt énekelt. A bizottságban részt vettek Ulanovsky, Bécs egyik leghíresebb énektanára és Manovarda, a bécsi Opera tagja. A bizottság tagjainak egybehangzó jelentése szerint Fischer Antal — aki különben jelenleg Fetter Irén aradi énektanárnő legkiválóbb tanítványa — nemcsak komoly tehetséget és rátermettséget árul el énekével, hanem máris kitünően képzett organuma van. Légzési technikáját pedig fiatal kora ellenére is egyenesen bámulatosnak mondták.

Fischer Antalnak nagy jövőt jósoltak vizsgáztatói és így minden biztos jel meg van arra, hogy egy újabb aradi tehetség szaporítja majd a külföldön Aradnak dicsőséget hozó művészek számát.

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán szállóban

Berlini-tér 7. (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szállója. Lift, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem.

Szobák 4.50 P. Pensiók 8 P-től

Egy éjszakai 10, két éjszakai 20% engedmény e lap olvasóinak.

AZ UJSÁG

folytatólagosan közli a legizgalmasabb amerikai regényt:

AL CAPONE VALLOMÁSAIT.

AZ UJSÁG

minden tőzsdében és hírlapárusítóhelyen kapható. Egyes szám ára:

hétköznap 16 fillér

vasárnap 32 fillér

A budapesti színházak heti műsora: Vigaszínház, Kedd, szerda, csütörtök, péntek: A nagy hotel. Szombat: A gyógyszerész ur (először.) Vasárnap délután: Gézengúz (gyermekelőadás), este: A gyógyszerész ur. — Király Színház, Egész héten minden este: Ófelsége frakkja. Vasárnap délután: Hairá, Hollywood! — Belvárosi Színház, Kedd: Máriusz (először.) Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap este: Máriusz. Vasárnap délután: Meddig fogsz szeretni? — Fővárosi Operettszínház, Egész héten minden este: Pillangó. Szombat délután: Ártatlan Zsuzsi. Vasárnap délután: Vihar a Balatonon. — Új Színház, Csütörtök, szombat, vasárnap este: Az államügyész. Kedd: A néma ember. Szerda, péntek: Európa; Babiloni vásár (Madzsar Alice csoportjának előadása.) Vasárnap délután: Ezredes kisasszony. — Andrássy uti Színház, Egész héten minden este: Makay Margit. Csor-tos, Rózsahegy, Varieté, stb. — Teréz körúti Színház, Egész héten minden este: Rátkai, Rajna Alice, Boross; Mesterdalnokok, stb. — Bethlen téri Színház, Egész héten minden este: Kabaréműsor. — Royal Orfeum, Egész héten minden este: 12 külföldi attrakció. — Steinhart Színház, Októberi műsor. — Komikusok Kabaréja, Egész héten minden este: Gombaszögi Ella, Király, Boross, Ujváry. Megnyitó műsor. — Komédia Orfeum, Egész héten minden este: Új Rott-műsor.

Hetényi színiiskolát nyit Aradon. Hetényi Elemér, a Janovics-társulat aradi főrendezője október tizenötödikén nyitja meg miniszterileg engedélyezett színiiskoláját. A színiiskola növendékei a modern követelményeknek megfelelő elméleti és gyakorlati oktatásban részesülnek. Jelentkezni napoként délelőtt 12—1-ig és délután 6—7 óráig lehet a színháznál.

Görl- és boyiskola az aradi színháznál. Ma érkezett meg Aradra Hetényi Elemér, az aradi színtársulat főrendezője, aki nyomban megtette a szükséges előkészületeket a társulat alapos beszerzésére. Miután a mai operetteknek nélkülözhetetlen stafázsa a testkultúrával rendelkező görl- és boygárda, az aradi színtársulat igazgatósága elhatározta, hogy jó alakú férfiakat és nőket elmeileg és gyakorlatilag kiképez erre a pályára, hogy aztán megfelelő tudással beviszázhatnák a színész-szindikátus előtt. A hölgyek a jelentkezés alkalmával hozzanak fürdődresszt is magukkal.

Ünnepélyes keretek között nyitja meg Janovics dr. az aradi színházat. Az erdélyi magyar színjátszás kiváló nesztorja, Janovics Jenő dr. a közeli napokban ismét Aradra érkezik hogy befejezze az aradi színtársulat megszervezését. Az igazgatóság rövidesen publikálni fogja az új társulat névsorát. Még e héten befejeződnek a tárgyalások a színtársulatnak Aradról szerződött tagjaival és utána nyomban megindul az aktív munka a bemutatkozóelőadás előkészítésére.

Az Új Idők mai száma különösen gazdag tartalommal jelent meg. Kézimunka, színházi képek, művészi fotográfiák és humoros fejlécek gazdagítják Herczeg Ferencz szépirodalmi hetilapját, melynek kiadóhivatala Budapest, VI., Andrássy-ut 16. bárkinek küld díjtalan mutatványszámot.

Duna—Tisza-csatorna Budapest és Szolnok között

Budapestről jelentik: Károlyi Gyula gróf miniszterelnök ajánlatot kapott egy francia társaságtól a Duna-Tisza csatorna megépítésére. A tervek szerint a csatornát Budapest és Szolnok között építenék meg. Az ajánlat elfogadása, illetve a terv megvalósítása felett a minisztertanács fog dönteni.

Az aradi Mindszentek napja az élők nagy ünnepe lesz!

Erdekes terv foglalkoztatja Aradváros vezetőségét — A Halottak Napjának rendes kiadásait a munkanélküliek javára kéri a város — Lakatos Ottó dr. katolikus plébános, Csécsi Imre református esperes nyilatkozatai

Uj társadalmi akció indul Aradon

Erdekes terv vetődött fel ma délelőtt Radu dr. városi interimár-bizottsági elnök tárgyalószobájában, amelyben szinte egymásnak adják a kilincset azoknak az aradi vállalatoknak és tisztviselő-karának meghatalmazott képviselői, akik az illető gazdasági érdekeltségek önkéntes felajánlásait jönnek bejelenteni a munkanélküliek segélyezésére intéző bizottság vezetőjénél. A figyelemreméltó terv a közelgő novemberelseji Mindszentek ünnepével, vagy népies nevén: a Halottak Napjának kegyeletos tömegmegnyilatkozásaival áll szoros összefüggésben és amelyet — jótékony céljára való tekintettel — az Aradi Közlöny elsőnek hoz nyilvánosságra.

A halottak az élőkért

Arról van szó, hogy a mai napon azt a gondolatot vetették fel a város vezetősége előtt: mi lenne, ha Arad katolikus társadalma ebben az évben nem tartaná meg a szokásos Mindszent-ünnepi kivilágítását a város temetőiben, hanem minden egyes temetőben csupán szimbolikusan áldozna az elhunyt hozzátartozók kegyeletos emlékezetének. Ezzel szemben azt az összeget, amit a kivilágításra szántak Arad lakosai, az aradi munkanélküliek segélyalapja javára adományozzák, mert hiszen a kegyelet e megnyilatkozása így nemcsak az elhunytak emlékének volna nyilvánosan szentelhető, de egyben krisztusi jótettet jelentene az élő szülők számára.

Radu Cornel dr. a figyelemreméltó tervet hálás köszönettel fogadta és kijelentette az Aradi Közlöny munkatársának, hogy mielőtt bármily irányban is annak gyakorlati megvalósításához fogna, elsősorban Arad társadalmának illetékes egyházi tényezőinek véleményét kívánja megismerni. Az Aradi Közlöny munkatársa ezért elsősorban is Arad katolikus társadalma reprezentánsának véleményét kérte ki. Felkerestük dr. Lakatos Ottó aradi plébánost, aki a város katolikus társadalmának vezetője és kérdést intéztünk dr. Lakatoshoz, hogy milyen álláspontot foglal el a november elseji hagyományos kivilágítási ünnepségek megváltoztatásának tervével kapcsolatban. Dr. Lakatos Ottó, mint a katolikus egyház aradi vezetőfőfője a következőkben világította meg az egyház

álláspontját a Halottak Napján szokásos Kegyelet-ünnepségekről:

Az Egyház álláspontja

— Feltétlenül helyesnek tartom a mai világban minden felesleges pazarlás megelőzését. Álláspontom az, ami a katolikus egyház álláspontja is a Halottak Napjának megtartásáról: hogy a katolikus hívek emlékezzenek meg az elhunytakról ezen a napon, de ez a megemlékezés főleg lélekben, imádság alakjában menjen végbe. Szálljon inná a Mindenhatóhoz a halottak lelki üdvéért és a megemlékezés szimbólumaként állítson mindenki egy szál gyertyácskát az elhunyt hozzátartozója sírjára, mely az egyház tanítása szerint a lélek halhatatlanságát jelenti. Helyezzen egyetlen szál virágot megemlékezésül jótulajdonságairól. De minden pazarlástól, felesleges kiadástól tartózkodjanak! Hiszen itt vannak az élők, akiknek nincs fájuk, akiket a közelgő tél fenyeget és akiknek nincs meleg ruhájuk. Adják azt a pénzt, amit diszes koszorúkra szántak, a munkanélkülieknek! Ez a terv a katolikus egyháznak és ta-

nitásainak szellemében való cselekedet, sokkal inkább, mint a hervadó virágok összehalmozása vagy drága gyertyák elégetése az elhunyt sírján. A gyertyavilág az örök világosságban, az örök életben való hitet jelenti, azonban egy szál gyertya s egy szál virág tökéletesen elég szimbólumnak, a többit, amit erre a napra szánunk a hívek, juttassák inkább a munkanélküliek enyhítésére indult aradi akció javára, mert az örök világosság felé vezető uton az igazi jócselekedet segíti a lelket előre.

Egy szál virág . . .

Arad református társadalmának vezetője, Csécsi Imre esperes ugyancsak érdeklődéssel értesült az Aradi Közlöny útján a felvetődött tervről, amelyet a maga részéről ugyancsak megértő szavakkal fogadott:

— Meg kell jegyeznem mindenekelőtt — mondotta Csécsi esperes — hogy a református egyház nem ismeri a Halottak Napjának ünnepét. Mindazonáltal sok református hívő van, aki szeretettel áldoz e régi szokás szerint az elvesztett szerettei emlékezetének. Az ünnep szimbolikus megtartásának eszméje szép és ember-séges, ha a célját tekintjük. Az én felfogásom szerint tökéletesen elég egy szál gyertya és egy szál virág, ha a rendelkezésünkre álló anyagi eszközökkel a szenvedő élők segítségére sietünk.

Az eddigi nyilatkozatok arra vallanak, hogy a felvetett eszme jó talajra hullott, megfogja az emberek képzeletét és kegyeletos áldozatkésztséget. Az Aradi Közlöny által megszólaltatott aradi egyházi vezetők nyilatkozatai bizonyára elindítják a maga helyes útján a még kialakulatlan újabb nagy társadalmi akciót, a melynek célja a nyomor enyhítése lesz.

Kedvező a kolozsvári vízszakértő véleménye

Beszélgetés Aradváros víztisztítási kísérleteiről Gherman kolozsvári mérnökkel, aki hétfőn alaposan átvizsgálta az aradi vízműveket — Sikerral jártak végre a manánszűrítő vízzűrési eljárások — Ötmillió lejjel építik át az aradi vízműveket

Erdekes vendége érkezett ma délelőtt az aradi vízművek igazgatóságának. A kolozsvári egészségügyi hivatal speciális képzettségű mérnöke, Gherman mérnök érkezett meg hétfőn reggel Aradra, hogy szakvéleményével járuljon hozzá azokhoz a sikeres vízzűrési kísérletekhez, amelyek Tripa városi főmérnök, vízüzem igazgató személyes irányítása mellett a közelmúltban biztató eredményekhez vezettek.

Gherman kolozsvári mérnök, reggel megtekintette az aradi vízművek telepét, amelyek felett őszinte meglepedésének adott kifejezést, majd Tripa főmérnök szakszerű előadása mellett végignézte az aradi ivóvíz szűrési rendsze-

rét, amelyet éppen Tripa főmérnök tervei szerint és elért eredményei alapján fognak a közeljövőben átalakítani.

Gherman mérnök, Tripa főmérnök kíséretében meglátogatta a délelőtti folyamán Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnököt, akivel hosszasan értekezett. Az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt beszélgetést folytatnia a nagyképzettségű kolozsvári mérnökkel, aki nagy várakozással tekint az aradi ivóvíz közeli renaissance elé.

— Az aradi vízművek felszerelése — mondotta az Aradi Közlöny számára Gherman mérnök — egyáltalán nem mondható elavultnak. Szerintem öt millió lejes beruházás után tökéletessé lehet rövidesen átalakítani. Információim szerint ez az összeg a város költségvetésében már régebben rendelkezésre áll s így nincs semmi ok arra nézve, hogy Aradváros lakossága valóban az új rendszer alapján megszűrt ivóvízhez jusson hozzá.

— Ami az én feladatomat illeti, — mondotta tovább Gherman mérnök — tulajdonképpen már be is fejeződött. Minden feltétel megvan arra, hogy az újrendszerű vízzűrési eljárás alkalmazása után Arad ivóvíze megszüaduljon örökre a felesleges tartalmától. A meszet teljesen kiküszöbölték, a mangánmak sincs már semmi nyoma azokban a kísérleti üvegekben, amelyeket Tripa főmérnök ur kísérletei révén állítottak elő. Ma este már vissza is utazom tehát Kolozsvárra, megbízatásom befejeződött.

Az aradi mozik mai műsora

Fél 5, 7 és fél 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Ma utóllára, KICSFÉLELEM A FELESÉGEM (Eine Freundin so goldig wie du.) Pom-pás, kacagtató vígjáték. Főszerepben: Anny Ondra-val. Ezt megelőzi a Schmeling-Stribling boxmérkőzés.

5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

SPECTRUM MOZGÓ: Premier, VÁDLOTT, ESKÜD-JÉK MEG! Rendkívül érdekes és izgalmas felépített dráma A főszerepben: Camilla Horn.

Férjgyilkosság gyanúja miatt letartóztatták egy volt temesvári bíró özvegyét

Egy ismert bucaresti-i mérnököt mint bűntársat, őrizetbe helyeztek — A főváros előkelő társaságának szenációja — Paraschivescu bíró gyanus halála — A vád szerint az özvegy biztosítási csalást akart elkövetni

Bucurestiből jelentik: A főváros magasabb társadalmi köreit két érdekes letartóztatás tartja izgalomban, amelyeket a bucaresti-i rendőrség bünyügyi osztálya ma délelőtt foganatosított. A két letartóztatás előzményeiről az alábbiakban számol be bucaresti-i tudósítónk:

A két letartóztatott: Elena Paraschivescu és Boboc mérnök, jól ismert tagjai a bucaresti-i előkelő társaságoknak. Elena Paraschivescut a Bánságban, sőt Aradon is sokan ismerik, mivel az uriaszony a nemrégien elhunyt Paraschivescu nevű volt temesvári törvényszéki bíró özvegye.

Paraschivescut asszonyt ma azzal a súlyos váddal állították elő, hogy megölte férjét, hogy annak egymillió lejes életbiztosításához hozzájuthasson. Az özvegy, mint most kiderült, még férje halála előtt több kisebb-nagyobb szélhámoságot követett el. Kevéssel azelőtt, hogy Paraschivescu bíró meghalt, az uriaszony rávette férjét, hogy

egymillió lejes életbiztosítást kössön a Generala biztosítónál. Férje halála után az uriaszony Bucurestibe költözött és ott megindította az eljárást a biztosított összeg felvételére. Ebben az akcióban segítségére volt Boboc mérnök is, aki az uriaszonynyal már régebben meghitt viszonyt folytatott.

Nemrégiben aztán névtelen levél érkezett a Generala biztosítóintézethez, amelyben felhívták az intézet vezetőségének figyelmét arra, hogy Paraschivescu bíró gyanus körülmények között hunyt el és hogy biztosítási csalás készül. Az intézet a levelet a rendőrségre küldte, amely az ügyben azonnal bevezette a vizsgálatot. A nyomozás a legnagyobb titokban folyt és ennek eredményeképpen ma délelőtt letartóztatták Str. Grecescu 22. szám alatti lakásán Boboc mérnököt, valamint Elena Paraschivescu asszonyt is. A nagy feltűnést keltett ügyben a rendőrség teljes apparátusát foglaltatja a nyomozást.

H I R E K

Október 6

Az őszi hervadás beköszöntésével a nyolcvankettedik esztendő fut le a végtelen idő homokóráján amióta egy vigasztalan őszi éjszaka akasztófát ácsoltak az aradi vár udvarán. Leiningen gróf számára készült a szegycenke bitófa, s tizenhárom hős tábornok vére festette 1849. október hatodikának hajnalán az eget bíborra... Ez a kiömlő vér az egész világ szemében Golgothává avatta Aradot s megszerezte számára a „Vértanúk városa” vörösbetűs nevet. Ez az ígézet immár nyolcvankét éve nyugszik a város felett.

A szabadságharc gyászos epilógusa, az aradi október 6-ika örök nagypéntek marad számunkra... A nézői szadizmusban és vérontási mániában tobzódó osztrák uralom gyászos mementójaként emelkedik árnyéka szemünk előtt most, csaknem egy évszázad után is. A szegycen pirja ott lebeg a hősök sirja felett, rőt fénye visszaverődik október hatodikának hajnalán a város fölé, ahol gyászos emléküket fájó, sona nem halványuló kegyelet őrzi meg az emberek szíveiben.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Változóan felhős, enyhe idő várható.

— **Dr. Radu Cornel látogatása az antialkoholista gyermekegyesületben.** Radu Cornel dr., Arad polgármestere vasárnap délután 4 órakor látogatást tett a Virginia Hótoran-uccai állami elemi leányiskolában létesült antialkoholista egyesület helyiségében. A polgármester szeretetteljes melegséggel érdeklődött a ma már 594 tagot számláló gyermekegyesület élete iránt és nagy elismeréssel nyilatkozott az iskolában kifejtett munkáról. A nélkülözött gyermekek ingyenebéd-akcióját is nagy megértéssel fogadta Radu Cornel dr., hangsúlyozva, hogy ez az akció minden iskolában kívánatos volna. A polgármester látogatása a környék lakosságának körében általános megelégedést és örömet keltett.

— **Hir Bethlen István miniszterségéről.** Budapestről jelentik: Egvik hétfői reggeli lap hírt közölt, amely arról szól, hogy Bethlen István gróf a magyar kormány átszervezése során átvesszi a külügyi tárcát. Illetékes helyen erősen cáfolják a hírt.

— **Az aradi középiskolák és a város.** Szombaton érkezett vissza a temesvári revíziós bizottságtól Arad városának 1931. évre szóló költségvetése. A bizottság azt minden különösebb változtatás nélkül helyben hagyta. A revíziós bizottság a költségvetéssel kapcsolatban azonban arra szólította fel a várost, hogy a jövő évben az összes középiskolák kezelését és fenntartását vállalja. Ez a városi költségvetések egy újabb hatalmas megterhelését fogja jelenteni.

Téli kabát szövetek 320 Lejtől

I. SCHUTZ-nál.

— **A református lelkészegyesület kongresszusa.** Az ország református társadalmának nagy érdeklődése közepette tartották meg Nagyváradon a Romániai Országos Református Lelkészegyesület második kongresszusát. A kongresszus elnökeül újól Szondy Géza kisperegi lelkészt választották meg. Az egyesület alapszabályai ügyében Tarnóczy Lajos, Vass Jenő, Kürthy Károly, Bugyi János, Nagy Zoltán, Debreczeni István, Polgár Gyula, Igyártó Sándor és Hodor István szóaltak fel. Ezután a közgyűlés úgy határozott, hogy az alapszabályokat eljuttatják véleményezés végett az egyes megyei lelkészegyesületekhez, az egyesület főbírói tisztviselői az alapszabályok elfogadása után választják meg. A kongresszus ezzel véget ért.

— **Elfoglalták 200 kiló lebélyezettlen kenyereket.** Az aradi piacon Botusa János agronom 200 kilogramm pécskai kenyeret foglalt le, mert a kenyér nem volt a törvénynek megfelelően lebélyezett. A kenyeret, amely Kovács Józsefné pécskai asszony tulajdonát képezte, elkobozták és a rendőrségre szállították.

Aradmegye interimár-bizottságából is kilépett a nemzeti-parasztpárt képviselője

Furdui József dr. ügyvéd bejelentette lemondását a bizottsági tagságáról — Országos ellenzéki taktikába kezdett a nemzeti-parasztpárt a közigazgatás munkaterületein. A liberális-párt is követni készül a nemzeti-parasztpárti példát

Az a politikai áramlat, amely Aradváros vezető-testületében az aktív munkától elszólította az aradmegyei nemzeti-parasztpárt képviselőjét, dr. Veliciu Emil volt nemzeti-parasztpárti szenátort, nem lokalizálódott csupán a városi közigazgatás területeire, hanem átcsapott Aradmegye közigazgatási vezetőtestületének munkaterületére is. Amint értesülünk, dr. Furdui József ügyvéd, Aradmegye új interimár-bizottságának nemzeti-parasztpárti kinevezett tagja bejelentette Serbanu György dr. megyei prefektusnak, az interimár-bizottság elnökének, hogy pártja határozatának megfelelő módon, **kilép a bizottságból és kéri ennek tudomásul vételét.** Dr. Furdui elhatározását az

aradmegyei interimár-bizottság tudomásul vette: így tehát helye a bizottságban mindaddig üresen marad, míg a belügyminiszter új kinevezés útján be nem tölti helyét.

Furdui dr. kilépésének ténye most már nyilvánvalóvá teszi azt a taktikát, amelyet a szélső ellenzékre vonult nemzeti-parasztpárt a kormány közigazgatási szervezetével szemben nemcsak Aradmegye és Aradváros területén, hanem az egész országban megkezdett. Ellenőrizhetetlen hírek szerint hasonló taktikai lépésre készül országsszerte a nemzeti-liberális párt is, amelynek aradmegyei tagozata a közeli napokban várja a központi vezérő-bizottság erre vonatkozó intézkedését.

A Mentő- és Zsidókórház-sorsjáték huzásainak eredményei

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári Mentő-sorsjáték vasárnapi huzásán a következő nyereményeket sorsolták ki: kétszázötvenezer lejt nyert a 39.488 számú sorsjegy, ötvenezer lejt nyert a 84.368 számú sorsjegy, amelynek tulajdonosa **Brunhoffel N.** marosvásárhelyi tisztviselő, huszonezer lejt nyert a 27.700 számú sorsjegy, amelynek tulajdonosa **Biro Pál**, Apagyfalva. Kétezerötven lejt nyert a 4.633, 68.231, 70.099, 90.277, 92.368 és 98.957 számú sorsjegy. A számokért nem vállalunk felelősséget, mivel azokat telefonközlés útján kaptuk.

A megyeháza dísztermében, dr. Colbazi megyei prefektus és **Filipescu** főügyész jelenlétében, dr. **Sebestyén József** Zsidókórházi elnök vezetésével ma délután tartották meg a kolozsvári Zsidó Kórház-sorsjáték legújabb huzását. A mai huzás 100.000 lejes főnyereményét **Brejan István**, egy kolozsvári munkanélküli asztalos nyerte meg. Brejan öt hónappal ezelőtt házasságba lépett, mire elbocsátották állásából és több hónapja nem tudott elhelyezkedni. A két 50—50.000 lejes nyereményt a 97.908 számú sorsjegy tulajdonosa, **Solti János** biztosítási tisztviselő és a 50.429 számú sorsjegy, melyet Erzsébetvároson adtak el, nyerték. 25.000 lejt nyertek: 76.703, 83.919, 10.000 lejt nyertek: 31.827, 37.279, 47.534, 51.900, 95.386 számú sorsjegyek. Ezenfelül több 200 és 100 lejes nyereményt húztak ki.

— **Halálozás.** **Angela Mátyásné** folyó évi október hó 5-én, 55 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése e hó 7-én, szerdán délután 4 órakor lesz az Eötvös-ucca 18. számú gyászaházban.

— **A kovaszinci gyilkos.** Az aradi törvényszék vádtaácsa ma foglalkozott Múza Jakabnak, a kovaszinci gyilkosnak ügyével, aki — mint ismeretes — az országúton meggyilkolt egy kovaszinci házaspárt. Mivel a gyilkosság ügyében a vizsgálát még befejezve nincs, a vádtaács további harminc nappal meghosszabbította a gyilkos vizsgálati fogságát.

— **Egy aradi urileány tragédiája.** Assael Károly ismert aradi gépgyáros leánya, Assael Elza tegnap délelőtt hosszú szenvedés után elhunyt. A tragikus véget ért urileány néhány héttel ezelőtt betegedett meg. Assael Elza ugyanis rohamosan legyengült. Hozzá tartozói a fiatal urileányt orvoshoz vitték, aki megállapította, hogy a beteg hasüregében rosszindulatú daganat keletkezett, mely előrehaladott stádiumban van. Assael Elza ekkor a Therápia-szanatóriumba szállították, azonban műtétet már itt sem tudtak végrehajtani rajta. Néhány napig volt csak a szanatóriumban és ekkor ismét hazaszállították szülei lakására. A szerencsétlen urileány állapota napról-napra rosszabbodott és kezelő orvosa hiába igyekezett injekciókkal a közeledő véget távol tartani. Assael Elza állapotára egyre aggasztóbbá vált, tegnap reggel beállt az agónia és délután pedig a fiatal urileány kiszáradott.

FIGYELJE

Lévai és Szigeti

cipőáruházának feltűnő olcsó árait!

Színház főbejáratával szemben.

— **Lemondott az osztrák pénzügyminiszter.** Bécsből jelentik: Redlich dr. pénzügyminiszter október 4-én kelt lemondólevelét ma délelőtt juttatta el a szövetségi kancellárhoz. A kancellár még a délelőtt folyamán megjelent Miclas szövetségi elnöknel és ott bejelentette a pénzügyminiszter lemondását. Miclas elnök a lemondást elfogadta és a pénzügyminisztérium további vezetésével a szövetségi kancellárt bízta meg.

— **Eljegyzés.** **Kaufmann Aranka** (Székesút) és **Khon Manó** (Kétfé) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Az aradi Magyar Párt közművelődési szakosztálya** ma este 8 órai kezdettel választmányi ülést tartott a párt Zrínyi-uccai helyiségében. A választmányi ülésen, melyen a tagok szép számmal jelentek meg, megválasztották a szakosztály új elnökét és két alelnökét, mely tisztségek tudvalevőleg üresedésben voltak. A választás eredményeképpen elnök dr. Szuchy Pál lett, míg alelnököknek **Lászlóné-Prohászka Elvirát** és **Ambrus János** nyugalmazott iskolaigazgatót választották meg. A választmányi ülés a tisztségek betöltése után a vidéki műkedvelő versenyek programját állapította meg. Ezek szerint elhatározták, hogy az ezévi pályázaton **Szép Ernő „Aranyóra”** című darabjával lehet résztvenni. Ezután a téli munkaprogram megbeszélésére került a sor, melynek letárgyalása után a gyűlés véget ért.

— **Letartóztatott betörők.** Az aradi rendőrség letartóztatásba helyezte **Barecs Miklóst**, **Ord Gligort**, **Bocsa Mihályt**, **Istas Jánost**, **Michelen Istvánt**, **Buturca Sabint** és **Alb Jánost**, akik Aradon körülbelül husz betöréses lopást követtek el. A betörőbandát kihallgatásuk után ma délelőtt az ügyészségre kísérték át, ahol **Ludosan Miklós** vizsgálóbíró hallgatta ki őket. A betörőtársaság tagjai kivétel nélkül beismerték a terükre rótt bűncselekményt s ezért a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte őket. A banda eltűnt tagja, **Sfarele Demeter** ellen pedig körözölevelet bocsátott ki a vizsgálóbíró.

Elfogatási parancs gróf Károlyi Mihályné ellen

Lázító beszédekkel mondott Magyarország ellen.

Budapestről jelentik: A budapesti büntetőtörvényszék ma elfogatási parancsot adott ki Károlyi Mihály gróf felesége, Andrássy Katinka grófnő ellen. Az elfogatási parancsra az adott okot, hogy a grófné 1930-ban egy szocialista gyűlésen lázító beszédet mondott Magyarországot ellen és gyalázó kifejezéseket használt a kormányzó személyével kapcsolatban.

A magyar igazságszolgáltatás ezért a grófné távollétében eljárást indított nemzetgyalázas címén a grófné ellen és az ügyben már ítéletet is hoztak. Károlyi Mihály gróf ellen már 1920. óta folyik az eljárás és a magyar büntető törvényszék minden évben elfogatási parancsot ad ki ellene. Most azonban ez az első eset, hogy a grófné ellen elfogatási parancsot adtak ki a magyar hatóságok.

Három súlyos autószerencsétlenség Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: Három súlyos autószerencsétlenség történt a mai napon a fővárosban. Az első szerencsétlenség súlyosan sérült áldozata Dimitrievici Mária szabónő, akit a dr. Botescu-téren elütött az 1752-es rendszámú teherautó, melyet Vasilescu Sándor sofför vezetett. Az áldozatot azonnal a Filantropia-kórházba szállították, ahol gondos ápolás alá vették. A gázoló soffört a rendőrség letartóztatta.

A második autógázolás a Camellei-uccában történt, ahol egy autótaxi elütötte Rizic József munkanélkülit, amikor az egyik járdáról a másikra kart átmenni. A szerencsétlenül járt embert ugyancsak a Filantropia-kórházba szállították. A sofför kézrekerítésére, aki a szerencsétlenség után eltűnt, megindult a nyomozás.

A harmadik szerencsétlenség áldozata Rudeanu Anna Str. Traian 142-ik szám alatti lakos, akit lakása előtt ütött el a 4614-es számú automobil. A leányt súlyos sérülésekkel a Gerota-szanatóriumba szállították. Az autó vezetője a szerencsétlenség után eltűnt és kézrekerítésére erőlyes nyomozást vezettek be.

— A haldokló Edison. Newyorkból jelentik: A haldokló Edison állapota a mai napon is egyre rosszabbodott. Az utolsó éjjeli táviratjelentés szerint láza emelkedik és már a közvetlen környezetéhez tartozó barátait sem ismeri fel.

— A túlnépes Európa. Párisból jelentik: Caillaux volt miniszter egyik legutóbbi beszéde során a gazdasági válságról beszélve, a válság közvetlen okául Európa túlnépesedését jelölte meg és ezért javasolta, hogy induljon mozgalom a kivándorlás erőlyes propagálására, illetve Afrika irányába való terelése érdekében.

— Ünnepi búcsú Kísjenőn. A Kísjenőn római katolikus egyház védőszentjének, Szent Mihálynak tiszteletére búcsút rendezett. A búcsún a hívők nagy tömegben vettek részt. Dél előtt szent mise volt, amelyen Szócs Didák aradi minorita szerzetes mondott megható beszédet. A misét Balázs Mózes székudvari segédlelkész celebrálta. Horváth Miklós aradi minorita, Takács Vince varbárdi és Takács János kísjenői lelkészek segédlelkével. Mise után impozáns népünnepelet tartottak, este pedig az Iparos Körben előadás volt nagyszámú közönség részvételével, melyen az aradi katolikus cserkészcsapat III. centurioja működött közre. Az előadáson Takács János kísjenői plébános hatásos megnyitóbeszédet mondott. Szócs L. Didák konferált szellemesen a műsorszámok között. A nagy sikert aratott előadáson Fekete János, Soki János, Szihora István, Geck Bálint, Návradai Ágoston, Barbat Ferenc és Veres Antal cserkészek szerepeltek sok hozzáértéssel. A dalárdát Horváth Miklós aradi minorita lelkész vezényelte. Műsor után bál következett, amely a késő reggeli órákban ért véget. A rendezésért Takács János plébánost, Reisz Jánost és Boros Károlyt illeti elismerés.

Elnökválasztás tiz halottal

Akik nem ismerik el az új elnököt

Mexikóból jelentik: Vasárnap zajlottak le az új mexikói elnökválasztások, amelyek ezúttal is a hagyományos mexikói izgalmak között folytak le. A választásokon tiz ember halt meg, de ez a szám még nöhet. Új elnökké Mantero dr.-t választották meg; ő kapta a szavazatok

60 százalékát. Ellenjelöltje, 'Alexandro' volt köztársasági elnök, 40 százalékos kisebbséggel maradt. Ennek ellenére hívei vonakodnak Manterot elnökké ismerni el és el vannak szánva, hogy régi elnököket ültetik vissza Mexikó államfői székébe.

Párisban lelkesen tüntettek a német-francia közeledés mellett

Deimling német tábornok, De Jouvenel volt francia népszövetségi megbízott és egyik vezető francia külpolitikai újságíró követelték a német-francia barátság elmélyítését

Párisból jelentik: Tegnap a francia fővárosban nagyszabású népgyűlés volt a német-francia közeledés érdekében. A gyűlésen több ismert, német publicista és Deimling tábornok, Elzász-Lotharingia volt katonai parancsnoka is megjelent. Francia részről De Jouvenel, Franciaország volt népszövetségi megbízottja és Sauerwein, a Matin külpolitikai szerkesztője tartottak beszédek. A szónokok mindannyian a német-francia barátság érdekében beszéltek,

megállapítva, hogy Európa mai helyzetében ez az egyedüli megoldás. Különösen Deimling tábornokot ünnepezték, aki a német militarizmus egyik vezérényiségéből ma az európai béke-mozgalom legtevékenyebb harcosává vált. A szónokokat óriási közönség hallgatta végig és valahányszor a német-francia barátságról beszéltek, a helyeslésnek valóságos vihara zúgott végig a termen. A népgyűlés nagyszabású manifesztációvá vált a Németország és Franciaország közötti közeledés érdekében.

— Okirathamítás. Cluca Tódorné aradi lakos dr. Schannen Béla ügyvéd után feljelentést adott be a rendőrségen okirathamítás címén. A dolog előzményeihez tartozik az, hogy fia, Cluca Constantin és annak felesége házukra és földjükre a Bánáti Bankkegyesülettől kölcsönt vettek fel, amelyet a meghatározott időre nem tudtak visszafizetni és így a házat és a földet elárverezték. Clucaéknak természetesen ezután a házból ki kellett költöznök. Ennek megtörténte után adta be a feljelentést Cluca édesanyja, aki elmondja, hogy neki élete fogytaig haszonélvezeti joga volt a házra és így a betáblázáshoz az ő beleegyezésére is szükség lett volna. A feljelentés ügyében megindult a nyomozás.

— Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a Ferenc József víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalmá volt meggyőződést szerezni. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Revolveres merénylet egy olasz követségi megbízott ellen. Nizzából jelentik: A közeli Digne városban egy olasz munkás revolveres merényletet kísérelt meg De Luca olasz követségi megbízott ellen. A diplomáciai tisztviselőt a golyó vállán és lábán érte. A merénylet a tett elkövetése után öngyilkos lett.

— Merényletterv egy vonat ellen. Stockholm-ból jelentik: Csütörtök éjjel az Oslo-Skien közötti vasúti vonalon, a töltésen az egyik pályafelvigyázó két gyanús alakra lett figyelmes, akik közeledtélre futásnak eredtek. A pályafelvigyázó felhármasztta a pálya környékén a hatóságokat, átkutatták a töltést, ahol hat dinamitpatront találtak, amelyeket azután ártalmatlanná tettek.

— Feljelentés csalás miatt. Érdekes feljelentést adott be ma az aradi rendőrségen Pálmai Józsefné aradi lakos Varga Gyula Arad-ségai lakos ellen. Az asszony feljelentésében elmondja, hogy mintegy fél évvel ezelőtt 2600 lejt adott Vargának, aki ennek ellenében megígérte, hogy sógorának valamilyen állást szerez, mivel Lutai dr. volt polgármesternek rokona és ilyen formán mindenütt, nagy befolyása van. Teltek a hónapok, közben Lutai dr. polgármester másnak adta át helyét, azonban az állászerzésből nem lett semmi. Az asszony végül csalás címén feljelentette Vargát. A rendőrségen Margescu komisár folytatta le ezt az érdekes ügyet és már ki is hallgatta Vargát, aki azzal védekezik, hogy a pénzt az asszonytól kölcsönként kapta, mely után rendes kámatot fizetett. A feljelentés ügyében a rendőrség folytatja a nyomozást.

Háromszázezer lej elsikkasztásával vádolják a Gutenberg-könyvkiadó aradi vezetőjét

Brünn Stellát letartóztatták Budapesten.

Budapestről jelentik: Feltűnést keltő letartóztatás történt ma Budapesten. A letartóztatásnak aradi vonatkozása is van, amennyiben a letartóztatott Brünn Stella, a Gutenberg könyvkiadó és könyvterjesztő vállalat aradi vezetője. Néhány nap előtt ugyanis Bródy József, a Gutenberg könyvkiadó vállalat vezetője feljelentést tett Brünn Stella ellen a budapesti főkapitányságon. A feljelentésben a vállalat tízezer pengő (háromszázezer lej) elsikkasztásával vádolta meg a vállalat aradi vezetőjét.

Brünn Stella már 3 éve vezeti Aradon a Gutenberg vállalat itteni fiókját. Nemrégiben Aradon járt a vállalatnak egy vezető tisztviselője, aki rovincsolást végzett és a rovincsolás alkalmával, a feljelentés szerint jelentős hiányt állapított meg. A vállalat vezetői ezután megtették a budapesti főkapitányságnál feljelentésüket.

A vizsgálatot az ügyben azonban nem folytathatták le, mert Brünn Stella állandóan Aradon tartózkodott. A vállalat igazgatója ma arról értesült, hogy a tisztviselőnő Bucarestre érkezett. Ezt bejelentette a rendőrségnek, amely két detektivet küldött ki az aradi személyvonat elé. Amikor aztán Brünn Stella leszállt a vonatból, azonnal letartóztatták és a főkapitányságra vitték.

A letartóztatás híre Aradon általános feltűnést keltett, annál is inkább, mert az urileány szerény körülmények között élt és eddig teljes homály fedi azt, hogy mire költötte azokat az összegeket, amelyekkel a feljelentés szerint a vállalatot megkárosította.

— Vakmerő rablótámadás Temesváron. Temesvárról jelentik: Vakmerő rablótámadás történt tegnap este tíz óra táiban a mehalai Mesko- és Wlassisch-uccák között. Ismeretlen tettes megátmadta Vanicsek Rezső Lloyd-sori dohánytőzsdést, akinek kezéből kiszakította aktatáskáját, melyben bélyegek, váltók és 13 ezer lej készpénz volt. Az aktatáskát ma délelőtt egy mehalai ember a mezőn találta meg, amelyből csupán a pénz hiányzott. A rendőrség az ügyben erőlyes nyomozást vezetett be.

— Árleszállítás a Simay-fürdőben október 1-től.

— Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, az őszi idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényezők, — külön szivóosztály dr. Singer Richard egyet. m. tanár vezetésével —, elsőrangú diétás konyha szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

A VILÁGHÁBORU kémiszolgálatának rejtelmei

Második közlemény — Az orosz hadvezetőség bűnbakot keres — Ártatlan milliók ártatlan áldozata — Mire tanított az orosz-japán háború? — A „guruló rubel” a vérözönben — A kémkedés hősei

Néhány hónap múlva a német csapatok Mackensen tábornok vezetésével végig az egész fronton megverik az oroszokat. Általános visszavonulást követ az orosz hadvezetőség és a déli határtól fel a Keleti tengerig megmozdulnak a muszka seregek s az ellenségnek engedik át a hosszú idők alatt jól kiépített fedezékeiket. Az orosz vezérkar stratégiai tudatlanságát újból leplezni kell s így ismételtén a régi recepthoz nyultak: „Árulás, kémkedés!” Most már csupán az áldozat személyét kellett kiválasztani. Szenzációképpen hat a napilapok hasábjain napvilágot látó „leleplezés”:

„Megvan az áruló, megvan a kém, Suchomlinow hadügyminisztert megvesztegette az ellenség!”

Azt vetik szemére, hogy céltudatosan adott ki olyan utasításokat a vezérkarnak, amely az orosz front összeomlását okozta. Tehát ezt a háborús uszítót fizették volna meg a németek, aki pedig annakidején minden befolyását érvényesítette, hogy a központi hatalmak elleni mozgósítást meg ne akadályozzák. Suchomlinow ellen eljárást indítanak, az állásától felmentik és a Szentpéterváron üléselő hadbíróság reá is kimondja a halálos ítéletet. Később azonban az ítéletet várfogságra változtatják át.

A hadügyminiszter esetében is hajánál fogva ráncigálták elő a „terhelő” adatokat. Suchomlinowot Mjaszsedowhoz baráti ismeretség kötötte és ez utóbbit a hadügyminiszter ajánlotta a háború kitörésekor a kémiszolgálat-hoz. Ez volt az első gyanút kelítő adat. Ezenkívül azt vetették szemére, hogy még a háború előtt összeköttetést tartott fenn az Oroszországban élő német és osztrák alattvalókkal, iparosokkal, kereskedőkkel. Sőt az én nevemet is belevonták ebbe a hatalmas kémkedési perbe. Éppugy, mint Mjaszsedow esetében is, noha Suchomlinowt 1918. nyáráig nem is ismerem. Ezek az „ismeretsegek” kívül az is szerepelt a vádpontok között, hogy az orosz hadsereget készakarva hiányosan szerelte fel. Hogy mennyire légből kapott volt ez a vád, azt igazolja Hoffmann generálisnak a német hadvezérnek alábbi nyilatkozata, aki az orosz-japán háborúban megfigyelőként vett részt. Hoffmann a tannenbergi ütközet közben a következőket mondotta:

Egy elfelejtett tragikus hős

Arra számítottunk, hogy az orosz hadvezetőség ebben a háborúban sem lesz jobb, mint az orosz-japán hadszíntéren volt. Viszont az orosz hadsereg felszerelése ma már sokkal jobb, mint akkor volt. Az orosz tüzéség nagyot haladt azóta és ma igen jó. Az orosz hadipar azonban annyira el van maradva, hogy hosszabb hadviselés esetén nem bírja az iramot. A fanatikus németfaló Nikolajevics Nikolaj nagyherceg ennek dacára páratlan terort fejtett ki a hadüzenet érdekében, noha ismeretes volt, hogy Oroszország nincs elkészülve egy hosszú háborúra.

— Magam is meggyőződtem a tannenbergi ütközetnél arról, hogy milyen kitűnően volt felszerelve az orosz hadsereg. Hogy egyebet ne említsék, minden orosz katonának három rend uniformisa és teljes felszerelése volt. Mindez Suchomlinow hadügyminiszter érdeme. Elismerésül azután „német kémnek” bélyegezték s olyan alávaló intrikát folytattak ellene, amelyhez hasonlóról alig tudnék beszámolni.

Mjaszsedow és Suchomlinow a háború utáni jelentésekben és cikksorozatokban árulóvá és kémné bélyegezve szerepeltek a közvélemény előtt. A valóságban azonban két rendkívül tragikus esettel állunk szemben. Sem az egyik, sem a másik nem volt német kém. Dacára ennek, Mjaszsedowot felakasztották és Suchomlinow is megrendítő körülmények kö-

zött fejezte be életét. Suchomlinow az orosz forradalom után Finnországon keresztül Németországba szökött, ahol meglepő módon menedékjogot engedélyeztek számára s egyik napról a másikra nyomorogva tengette életét. Egy ideig egy wandlitz panzióban teljesített portási szolgálatot, végül az egyik berlini városi kórházban mint harmadosztályú beteg halt meg. A temetésén a betegápoló nővéren kívül egyetlen ember sem jelent meg. A thegeli orosz temetőben temették el. A sírját senki sem ápolja és a sírdombon félrecsuszott, viharvert fekerestlen ma, öt esztendővel a halála után már olvashatalan a felírás... A sírhant egy szikár földhányáshoz hasonlít, amelyet egyetlen virág sem diszit. Így pusztult el nyomorultan, ártatlanul a cári birodalom egyik történelmi jelentőségű alakja.

A bajban még felesége is elhagyta, aki azelőtt egy dúsgazdag kiewi nagykereskedőnél volt férjénél és akkor ment Suchomlinowhoz, amikor az Kiew katonai kormányzója lett. Az

A mindenre elszánt kémek munkája

A háborúban rendkívüli nehézségekbe ütközött az, hogy az ellenséges hadvezérekkel érintkezést találjunk. A keleti fronton csak egyetlen egy ilyen esetet ismerek és pedig Ossowiec parancsnokának esetét. Ez az erődítmény a keletporoszországi határhoz fekvő közel, erősen mocsaras terep közepén és szilárd ellenállást fejtett ki. Hónapok óta minden támadási kísérletünk sikertelennek bizonyult és már reményeinket is feladtuk, hogy valaha is elfoglalhassuk Ossowiecot. Egy napon kora reggel azt a bizalmas hírt közölték velem, hogy az ellenséges vár parancsnokát, Schulmann vezérőrnagyot egy nagyobb pénzajánlattal meg lehetne környékezni. Az információt tovább adtam felettes hatóságaimnak, akik erre a célra 200.000 márkát tűztek ki.

A nehézségek azonban csak most kezdődtek. A legközelebbi probléma az volt, hogy miképpen adjuk tudtára Schulmann tábornoknak ajánlatunkat. Egy teljesen megbízható kémnek kellett kiválasztanunk, de erre a küldetésre senki nem vállalkozott. A legjobb embereim nagy része hajlandónak mutatkozott arra, hogy az ellenséges front mögé megy és ott felderítő szolgálatokat végez, de semmilyen jutalomért sem vállalkoztak arra, hogy az erődítménybe lopózzanak és ott észrevétlenül kerüljenek a parancsnok elé. Erősen őrzött vonalakon kellett áthatolnia annak, aki erre a súlyos feladatra vállalkozik.

Az árulás vérdíja

A szép tervemet már-már fel akartam adni, amikor egy egyszerű német katona jelentkezett nálam, önértéktől és bátorságtól sugárzó hangon kijelentette, hogyha senki más nem vállalja a megbízatást, akkor ő megy át Ossowiecbe. A katona tökéletesen beszélt oroszul, ami elengedhetetlen feltétel volt a megbízatásnak. Beszélgetésünk folyamán kislült, hogy nős, családja és gyermekei vannak. Amikor ezt megtudtam, minden ékesszólásomat igénybe vettem, hogy tervéről lebeszéljem. De ő továbbra is tántoríthatatlan maradt, sőt a kilátásba helyezett pénzjutalmat is visszautasította és csupán annyit kért, ha tettét siker koronázza, akkor kapja meg a vaskeresztet.

Nehéz szívvel határoztam végül magamat el arra, hogy a bátor katona számára biztos halált jelentő ajánlatát elfogadjam. Megállapodtam vele, hogy abban az esetben, ha Schulmann tábornokkal megegyezésre jutott, az ossowieci rádió-leadó háromszor egymás után adja le a jelzést: „Igen, igen igen!” Ezenkívül olyan irányban instruáltam a derék kato-

asszony később egy férfivel megszökött. A végzet azonban őt is utólrte: a bolsevikiek elfogták és agyonlőtték.

Az ártatlanul megvádolt orosz vezérek közé tartozik Grigorjew tábornok is. Amikor a gorlicei áttörés alkalmával az orosz csapatok a Visztulától északra visszavonulni kényszerültek, Litzmann német tábornok elfoglalta Kownoa. Újból föllángolt az undorító vád:

A tudatos hamis hírek

— Árulás! — Azt állították a cári birodalom sötét intrikusai, hogy Grigorjew generális, a vár parancsnoka magas összegért engedte át Kownot a németeknek. Megbízható forrásból tudtam meg később, hogy Grigorjewet visszavonulása után lefartóztatták és ismeretlen helyre deportálták s hogy vele végül mi történt, afelől mincsenek információim. Az igazság kedvéért itt is ki kell jelentenem, hogy Grigorjew-vel soha összeköttetésben nem álltam s hogy ő a németektől soha egyetlen fillért sem kapott.

nát, hogy Schulmann generálisnak 200.000 márkát küldünk ugyancsak övele, amint az csapataival elhagyta az ossowieci erődítményt. Amennyiben az orosz tábornok Németországba akar na menekülni, ezt lehetővé tesszük számára. Két nappal a megállapodott rádió jelzés után erős tüzéségi támadáshoz szükséges előkészületeket fogunk markirozni. Schulmann ezután hívja össze a vezérkarát és mondja el előttük, hogy megbízható hírek szerint a német csapatok erős tüzéségi támaszt összpontosítottak Ossowiec alá és a közeli napokban óriási támadást készítenek. Miután a német orosz hadsereg visszavonul, a németek északról és délről is körülférják az erődítményt. Tekintettel az ellenség nagy túlsúlyára, céltalan minden vérontás s így a várból való sikeres elvonulás a harc esetén kilátástalan lenne. Ezt kellett a küldöncnek Schulmann tábornok tudtára adni.

Drágaság Ausztriában

Bevezetik az aglegény-adót. — Tarifát emelnek az államvasutak.

Bécsből jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Az új szanalási program fokozatosan az életstandard megdrágulásával fog járni és súlyos csapást jelent a kereskedelemre. A köztisztviselők fizetésének leszállítása természetesen csökkenti ennek a társadalmi rétegnek vásárló erejét és ez vissza fog hatni egész Ausztriára. Ugyanekkor azonban a kormány újabb adók bevezetésének tervével foglalkozik és magától értendő, hogy ezek az új adók szintén megbenítik a forgalmat. Így a megvalósulás előterébe lépett az aglegényadó.

Egyelőre még bizonytalan, hogy az aglegényadót milyen életkorban kötelesek azok a férfiak fizetni, akik nem akarnak vagy a jelenlegi gazdasági viszonyok miatt nem tudnak családot alapítani.

Az egyes állami vállalkozások is folytatják a drágítást. Az osztrák szövetségi vasutaknak igen rosszul megy, művei a legdrágábbak közé tartoznak egész Európában. Megfelelő tarifapolitikával kétségkívül fokozni lehetett volna nyáron a forgalmat. A szövetségi vasutak azonban ezt elmulasztották, a drága tarifák miatt az emberek nem utaztak és ezért a nyári utazási szezon is deficittel zárult. A szövetségi vasutak vezérigazgatósága most a deficitet újra tarifaemeléssel akarja eliminálni. A személyforgalomban rövidesen hattól husz százaléig terjedő emelés léo életbe.

SPORT KÖZLÖNY

A román válogatott váratlanul súlyos vereséget szenvedett Budapesten

A csatárlánc szokallanul gyenge játéka volt okozója az ilyen arányú csatavesztésnek — A magyar válogatott elsőrangú teljesítményt nyújtott

Magyarország—Románia 4:0 (2:0)

Budapestről jelentik: A várt nagyfontosságú összecsapás vasárnap lezajlott. A román válogatott szinte ugrásszerű feljavulása eredményeképpen egyre-másra halmozta a diadalokat, így a budapesti mérkőzés iránt is bizakodással tekintettek a sportkörökben. A mérkőzést a román válogatott elvesztette, pedig egyenrangú ellenfele volt a magyar válogatottnak, de a csatárok gólszönyben szenvedtek és a legsikerültebb helyzeteket sem tudták kihasználni. A halisor egyenletes munkát végzett, a védelem a gólok ellenére kifogastalanul működött. A mérkőzést a magyar csapat azért nyerte meg, mert a helyzeteket jól ki tudta használni.

Már a kora délutáni órákban megindult a népvándorlás a kettős válogatott mérkőzés színhelye, a Hungária-uti sporttelep felé. Mintegy 15.000 főnyi közönség előtt fut ki a román válogatott, üdvözlők a közönséget. A magyar csapat is megjelenik a pályán, majd Fábri és Jugoszláv bíró sipelére kezdetét veszi a küzdelem. Az első pillanatokban a románok roharnak, de a magyar védelem nagyszerűen paríroz. A támadások egyre tartanak, a csatársor azonban teljesen tehetetlen. Ha a helyzeteket észszerűen kihasználták volna, már az 5-ik percben legalább két góllal is vezetne volna szert. A huzamos támadás lelkéskád és ekkor a magyar válogatott veszi át az irányító szerepét.

A nagyszerűen dolgozó csatársor egyik szép akciója a másikat követi, szinte lábról-lábra vándorol a labda és a 6-ik percben Szaniszló berugja a vezető gólt. A gól után élénkebb játék következik, főképpen a román válogatott támad, de a magyarok támadásai is mind veszélyt jelentenek a román kapura. A második gól a 28-ik percben esik, ennek Déri a szerzője. Szünet után mindkét részről lelo-

had a játékkedv, a játékosok szemmel láthatólag fáradtak és így a játék nem is mozog olyan magas nívón, mint az előző 45-ik percben. A román válogatott támadásai nyitják meg a II. félidőt, a csatárok a magyar kapu előtt tanyáznak, de a vérszegény lövések nem jutnak a rendeltetési helyükre, mert vagy a kaput kerülik el, vagy a nagyszerűen működő magyar védelem teszi ártalmatlanná a gólrátörési kísérleteket. Az első félidő receptje szerint ismét ellentámadás következik, amelynek csattanója Nemes gólja. (3:0 a 14-ik percben.) A mérkőzés utolsó gólja a 24-ik percben esik, ez a csabai Szaniszló érdeme.

A játékosokról

Amint már az előjáróban is megírtuk, a román válogatott veresége legfőképpen a csatársor tehetetlenségének köszönhető. A nagyváradi „reklám” csatárok gyenge teljesítménye kedvét szegte a többiek játékaiknak. A halisor váratlanul jól mozgott, a védelem volt a legjobb csapatrészt. Czinczér a négy gól ellenére is megfelelt, a hátvédek közül Albu játéka tetszett jobban, ő volt különben a közvetlen védelem legjobb embere. A halisorból a csernovitzi Eisenbeisert kell kiemelni, de ennek a sornak a másik két tagja Stancu és Steinbach is kifogastalanul működtek, a második félidőben azonban már kihagytak. A csatársor legakcióképesebb embere a brassói IAR játékosa, Bodola volt, de partnerek nélkül neki sem ment a góllövés. Kivüle talán még Sepiről emlékeztetünk meg, de a többiek gyenge teljesítményt nyújtottak. A magyar csapat és a mezőny legjobbja a Törekvés Dérije volt, aki messze kimagaslott a mezőnyből. A csatársorból Szaniszló és Nemes is dicséretet érdemelnek. Ugy a halisor, mint a védelem feladata magaslátan állott. A jugoszláv bíró Fábri, jól vezette a meccset.

Az AMTE vezet az első osztályban a második forduló után

Az AMTE a Transilvaniát, míg az AAC az Unireát győzte le — A Tricolor döntetlenül játszott az Olimpiával

Az aradi első osztályú bajnokságban vasárnap csupán csonka forduló nyert lebonyolítást, mivel a Gloria nemzetközi mérkőzést játszott a bécsi Slovan ellen. Ennek a fordulónak a meglepetése csupán az, hogy az Unirea mindvégig nyíltá tudta tenni az AAC elleni mérkőzést, sőt lelkes játékaival kétszer is megszerezte a vezetést. Az AAC-ot ez alkalommal rutinján kívül a szerencse is erősen támogatta. Az AMTE-nek az első félidőben egyenlő ellenfele volt a Transilvania, azonban szünet után a munkáscsapat állandó fölényben játszva, biztosan győzte le a szívesen védekező Transilvaniát. A Tricolor csapata eldöntetlenül vívott ki jónévi ellenfelével szemben. A vasárnapi első osztályú bajnoki küzdelmekről beszámolóinkat az alábbiakban adjuk:

AAC—Unirea 3:2 (1:1)

A nemzetközi mérkőzés előtt a Gloria-pályán nyert lebonyolítást a két csapat közötti pontokért menő küzdelem. A néhány tartakékkal kiálló AAC veresége hajszálon függött. Az atléta csapat várakozáson aluli játékot mutatott. A védelméből csupán Pfeiffer elégítette ki. A fedezetsor Mikóczy kiállítását után szárnyaszegetten játszotta. A csatársorban csak Puskás játéka érdemel említést. Az Unirea lelkes csapatában a védelem kitűnő produkált. A fedezetsorban Nagy volt a leghasznosabb ember, míg a csatársorban Medgyesi ügyeskedett. A vezetést az Unirea már a 10-ik percben éri el Neumann hendsze miatt megítélt 11-ből Heretik révén. A bíró Mikóczy felelősségét

kiállította. Az AAC nem csügged, támadást-támadásra halmoz és a 22-ik percben sikerül kiegyenlítenie Gruber beadásából Mezeinek. Szünet után ismét az Unirea szerzi meg a vezetést Medgyesi révén, amire Steinbrecher egyenlítő gólja a válasz. A mérkőzést eldöntő gólt a 35. percben Szabó Bélának sikerül megszereznie. Bíró: Vulpe.

Olimpia—Tricolor 2:2 (2:1)

Az otthonában játszó Tricolornak sikerült pontot elvennie a favorit Olimpiától. Az első félidőben az Olimpia volt a jobb, míg szünet után a Tricolor támadott többet és így az elért döntetlen eredmény reálisnak mondható. Az Olimpiának már az első percekben sikerül eredményt elérni Comlosan révén, amire a Tricolor 11-esből Pomacsek által egyenlített ki. A 39-ik percben Crisan ismét az Olimpiát juttatja vezetéshez. Szünet után változatos, élénk iramu játék következik. A 25-ik percben büntető rúgásból Pomacsek kiegyenlített. A Tricolorból a bíró kiállította Schmidet sorozatos durvaságaiért. Bíró: Auer.

AMTE—Transilvania 5:1 (2:1)

A két csapat találkozásából határozottabb és nagyobb rutinnal rendelkező munkáscsapat került ki megérdemelten győztesként. A munkáscsapat legjobb emberei Gömöri, Walter és Pepoli. A vesztes csapatból Turi, Tamás és Filimon játéka érdemel említést. Gólszerzők:

UJSÁG

minden hónap első vasárnapján

A VILÁG URAI

cimen külön ingyenes mélynyomású mellékleten érdekesítő és ismeretterjesztő tanulmányokban ismerteti

az utolsó 40 év irodalmi, művészeti, politikai, társadalmi és technikai eseményeit.

OLVASSA EL MINDENKI! MINDENKIT ÉRDEKEL!

Az egész műhöz díszes, albumalaku bekötési táblát fog adni az UJSÁG kiadóhivatala.

Walter (3), Miklósi és Gulyás, illetve Filimon. Bíró: Gencsi.

A második forduló után a bajnokság sorrendje a következő: 1. AMTE 4 pont. 2. Olimpia 3 pont. 3. ATE 2 pont. 4. Gloria 2 pont. 5. AAC 2 pont. 6. Tricolor 1 pont. 7. Unirea és a Transilvania szerzett pontok nélkül.

A Slovan nem tudta legyőzni a Gloriát

Gloria—Slovan 0:0.

A szombati mérkőzéstől fáradt bécsi csapat a Gloria ellen nem tudott győzelmet kiharcolni. A Slovan ez alkalommal is szépen játszott a mezőnyben, a kapu előtt azonban csatárai határozatlanok voltak és annak tudható be eredménytelen játékaik. A Gloria teljes tudását latba vetette. Különösen a védelem és a fedezetsor játszott elisméresre méltóan, míg a csatársor ezuttal is gólszönyben szenvedett. Bugarin jól végezte el feladatát. A két hátvéd megbízhatónak bizonyult. A fedezetsor végig hivatása magaslátan állott míg a csatársorból csupán Tisza és Igna játéka emelhető ki.

A Slovan együtteséből szintén a közvetlen védelem tetszett, a fedezetsorban egyedül Radakovic nyújtott elfogadható míg a csatársor legjobb tagja ezuttal is a balösszekötő és a balszélső volt. A szokásos üdvözlő beszédek és csokorváltás után kezdetét vette a játék. Az első félidő mezőny játékkal telik el. Szünet után teljesen élénk a játék úgy a Gloria mint a Slovan több gólhelyzetet hagy kihasználatlanul. Hol a védelmek keménysége hol pedig a csatárok tehetetlensége miatt eredményt nem tudnak elérni. Vladovici kapitány ez alkalommal nem produkálta a tőle megszokott jót.

Másodosztályú bajnokság.

Hakoah—Titanus 1:0 (1:0) A nagy fölényben játszó Hakoah csak Engel által rugott 11-es góllal tudott győzni. Bíró: Vecsernyés.

Banatul—AVMSE 4:0 (2:0) A Banatul nagy győzelme meglepetésre bár, de teljesen reális. Gól szerzők: Hárnis (2), Albeker és Tudor I. Bíró: Vidák.

Sohmi—Egyetértés 1:1 (0:0) Meglepetés! Góloztak: Ciupuliga illetve Sajti. Bíró: Oprita.

Vointa—Vulturul 1:1 (1:0) A Vointa volt a jobbik azonban a győzelmet mégsem tudta magához ragadni, mert a bíró egy jogosulatlan 11-est ítélt meg amiből a Vulturul kiegyenlített. Mercea illetve Leszai voltak eredményesek. Bíró: Pálincás K.

Vidéki eredmények:

Ripensia—Szeged FC. 4:1 (2:0.)

A temesvári proficsapat, a Ripensia vasárnap vendégül látta a szegedi újdonsült Szeged FC.-t a Bátya utódját, amelyet minden megerőltetés nélkül nagy gólarányban legyőzött. Ha számításba vesszük még azt is, hogy a Ripensia Bürger, Zombori, Schwartz és Wetzler nélkül érte el ezt az eredményt akkor ez a győzelem kétszeres értékkel bír. A center posztján játszó Ciolac volt a mezőny legjobb embere aki úgy az irányításból mint a támadásból és a góllövésből erősen kivette részét. A Ripensia mind négy gólját Ciolac szerezte míg a szegedi csapat részéről Grosz volt eredményes.

I. osztályú bajnokiak Temesváron: Hsa—TAC 4:0 (2:0.) Nagy meglepetés! Rapid—Kinizsi 2:1 (0:0.) TMTE—Kadima 6:0 (3:0.)

Várad: Törekvés—TAC kombinált 1:1 (0:0.) Barátságos.

Resica: UDR—Banatul 4:2 (2:0.) I. osztályú bajnoki.

Lugos: Vultur—Germania 6:2 (2:1.) Bajnoki.

Fővárosi eredmények:

Kereskedelmi válogatott—Universitatea (Kolozsvár) 2:0 (0:0.) IAR—Unirea—Tricolor 3:1 (0:0.) Makkabi—Coltea 7:0 (1:0.) Barátságos mérkőzések.

Külföldi eredmények:

O Az Attila vereséget szenvedett a Bocskai-tól Miskolcon 3:1 (1:0.) arányban.

O A magyar profiligák eredményei. Bocskai—Attila 3:1 (2:0.) Miskolcon. Somogy—Kispest 2:1 (1:0.) Kaposváron. Budai 11.—Sabaria 2:1 (0:1.) Szombathelyen.

O Győztek a csikók. Magyar „csikók”—Dél-nyugat-Magyarország 4:1 (2:0.)

Bauwens bíró rosszindulatú ítélete elütötte a győzelmétől a magyar válogatottat

A bíró lehetetlen ítéletei után botrány tört ki, amely majdnem komolyabb következményekkel járt — Egy érvényes gólt nem ítélt meg Bauwens dr.

Magyarország—Ausztria 2:2 (1:0)

Budapestről jelentik: Az amatőr válogatott mérkőzés után 28 ezer néző előtt került sor a nagy válogatott mérkőzésre. Az osztrákok három pompás győzelemmel tarsolyukban startoltak és ez a nimbusz különös akarással töltötte el a magyar fiukat, — nagyszerűen játszottak, végig kezükben tartották a mérkőzés sorsát, de a szemérmetlen módon csaló Bauwens bíró nem engedte a magyar válogatottat győzni. A bíró egyik lehetetlen ítélete után kitört a népitület, berohantak a pályára és alaposan helybenhagyták. Bauwens bíró úgy, hogy a rendőrség közbelépése vált szükségessé. Amikor a magyarok szabályos körülmények között elért gólját a bíró letagadta, ismét kitört a botrány, a felháborodott tö-

meget kardlappal kellett széjjelszórni, a mérkőzés végeztével pedig a közönség szidalmazása közben rendőrkordon között hagyta el a bíró a játéktérrel.

Már az első percekben indokolatlan 11-el sújtja a bíró a magyarokat, nem használ a tiltakozás sem, a 11-est lövik, de Aknai szépen véd. Az első magyar gólt P. Szabó 11-ből éri el. Szünet után Schall góloz, majd Auer átad-

Ismét megnehezítették az aradi nyugdíjak kifizetését

Rendelet a pénzügyigazgatósághoz — Ezenl nem fizethetik ki a nyugdíjat csak miniszteri beleegyezéssel — Caba Gyula pénzügyigazgató nyilatkozata

A pénzügyminisztériumnak 304. 116. számú rendelete érkezett ma az aradi pénzügyigazgatósághoz, amely szigorú utasítást tartalmaz a nyugdíjak folyósítására vonatkozólag. A rendelet szerint ugyanis a pénzügyigazgatóság csupán akkor fizetheti ki a nyugdíjakat, ha a minisztériumtól az erre vonatkozó felhatalmazás, az akreditív már leérkezett s csupán az akreditívben megjelölt összeg erejéig lehet az esedékes nyugdíjösszegeket kifizetni.

A rendeletre vonatkozólag, amely ismét megnehezíti a nyugdíjak folyósítását, kérdést intéztünk Caba Gyula pénzügyigazgatóhoz, aki a következőket mondotta:

— A rendelet most érkezett le s az szigorú utasításokat tartalmaz a nyugdíjak mikénti fizetésére. Eddig kivételesen meg lehetett tenni, hogy sürgős esetekben, saját felelősségemre hozzájárultam egyes nyugdíjasok esedékes

nyugdíjösszegének kifizetéséhez, ha az erre vonatkozó akreditív még nem is érkezett le Aradra a minisztériumtól.

— Most megszűnnek ezek a kivételes állapotok, mert a rendelet szerint csupán az akreditívben feltüntetett összeg erejéig szabad a pénzügyigazgatóságnak folyósítani a nyugdíjakat. Mivel pedig az előzetesen történő kifizetéseknél nem lehet előre tudni, hogy nem lépünk-e túl az akreditívben megjelölt összeget, kénytelenek vagyunk magunkat a jövőben szigorúan a rendelet előírásaihoz tartani.

— Felhívom tehát ezúton is a nyugdíjasokat, hogy a jövőben ne jelentkezzenek a nyugdíjaik előzetes kifizetésére vonatkozó kérelemmel, mert annak a most leérkezett rendelet alapján nem tehetek eleget. Minden hónapban a sorrend szerint és a megjelölt összeg erejéig történnek a nyugdíjkifizetések Aradon.

Rádió műsor.

— Romániai időszámítás. —

KEDD, OKTÓBER 6.

Bucuresti, 13. Gramofon, 18. Dimitrescu zenekar: Könnyű és román zene, 21. Román zenekar, 21.45. Baumann Radulescu énekesnő hangversenye. — Budapest, 10.15. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. 13. Déli harangszó, 13.05. Csányi Károly és cigányzenekarának hangversenye, 4.30. A „Tündérvásár” meseórája, 6. „Helyes magyarság, magyar helyesírás.” Halász Gyula előadása, 6.30. Magyar hangverseny az Operaház tagjaiból alakult zenekar előadásában, 7.50. „Lebstück Mária, a 48-as huszárfőhadnagy.” 8.15. Nagy József cimbalomversenye, 8.45. Október 6-i emlékest, 11. Basilides Mária magyar dalestje, 11.30. Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs, 12.30. Buchbinder zenekar, 13.40. Gramofon, 17.50. Geiger zenekar, 10.30. Közvetítés a bécsi Operából. — Belgrád, 12.05. Gramofon, 13.05. Román zenekar, 17. Tánccsoprot, 18.30. Népdalok, 19. Kávéházi zene, 20.30. Operaközvetítés Bécsből. — Berlin, 19.30. Balogh János és zenekara, 21.50. Tarka táncest, — Hellsberg, 17.40. Délutáni zene, 20.35. Szimfonikus zene, 21.10. Krely: Tavasz c. hangjátéka. — Kalundborg, 21. Offenbach: Orfeusz a pokolban c. operettje,

SZERDA, OKTÓBER 7.

Bucuresti, 13. Gramofon, 18. Rádió zenekar, 21. Cocea csellóművész hangversenye, 21.45. Chebab Nadia zongoraművész nő játéka, 22.15. Theodorescu hegedűművész hangversenye. — Budapest 10.15. Az Orsz. Postászenekar hangversenye, 13. Déli harangszó, 13.05. A rádió házikvartettjének hangversenye, 5. Bánáti Baum Mária előadása, 6. „Mindenki ura.” 6.25. Hangverseny, 7.15. Olasz nyelvoktatás, 7.50. A cifra szür, 8.20. Gramofonhangverseny, 9. Kósa György és Kazacsay Tibor szerzeményei, 10. Szász Illa vig estje, 9.45. Az 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye, Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs, 12.30. Gramofon, 18. Virtuóz zene, 20.45. Operettészletek, 22.15. Beeston-Costlin: Az áruló c. egyfelvonásos, 23. Táncczene. — Belgrád, 11.30. Gramofon, 13.05. Rendő zenekar, 17. Gramofon, 18. Népdalok, 18.30. Rendő zenekar, 21.30. Zágráb, — Berlin, 17.30. Klasszikus zene, 19.20. Szórakoztató zene, 21. Zene a némafilmek idejéből, 22.10. Opera keresztmetszetek, 23.15. Szláv táncok. — Heilsberg, 17.30. Szórakoztató zene, 21.15. Dalok, 21.40. Szórakoztató zene, 23.15. Táncczene. — Milano, 21.45. Gentili: Nyári vihar, vígopera. — Pozsony, 13.35. Szórakoztató zene, 15.15. Német és magyar hangverseny, 18. Mesék, 18.14. Gramofon 19. Novellák.

Nagyságos Asszony!

Vasból készült háztartási cikkek tisztítására ajánljuk az ismert „ZEBRA” tisztító szert, amelyet Nyugaton minden háziasszony, mint kályha- és tűzhely-tisztító szert elsőrendűen használ.

Ezen tisztítószer előnye igen sokoldalúak.

Tűzhely-fedőlapok és vaskályhák, valamint minden vasból készült háztartási cikkek, melyeket ezen készítménnyel kezelünk egy sokaig el nem tűnő fényt nyernek.

ZEBRA minden kályhát és takaróktűzhelyt ragyogó fényben tart.

Minden körültekintő háziasszony „ZEBRA”-t használ.

Kapható folyékony állapotban, tubusban és tömbökben, valamint pasztában minden jobb fűszer-, vas- és háztartási cikk üzletben.

FORUM

Megint baj van az autóbusszokkal

Igen tisztelt Szerkesztőség! Az önök nagybecsült lapjuk már igen sokszor szóvá tette azokat a keserves állapotokat, melyek a gáji autóbusszok körül uralkodnak. Most egy újabb és minden eddiginél hajmeresztőbb esettel szolgálok. Kedden délután a Neuman-gyár előtt sokan szálltak fel a Gájból jövő 7-es számú autóbusszra, közöttük jómagam. Több asszony nehéz kosarakat cipelt és így belezsufolva az autóbusszba megindultunk a belterület felé. Alig mentünk néhány száz métert, amikor a volt patika előtt találkozunk a városból Gáiba tartó szintén 7-es számú autóbusszal. Ekkor az autóbusszok hirtelen megálltak. Elképesztő dolog történt: mindkét kocsi kalauza felszólította az utasokat, hogy szálljanak ki az országút közepén, nehéz csomagjaikkal együtt uszák át a feneketlen sarat, hogy a másik autóbusszba átszálljanak. Minden tiltakozásunk hiábavaló volt, át kellett szállnunk, majd mindkét autóbussz megfordult, a szűk utra való tekintettel nagyon nehezen ment a fordulás és minden pillanatban féltünk, hogy felborul a kocsi. Végre is nagy késséssel elindultunk a város felé. Mikor a kalauzt megkérdeztük, hogy hát mire való volt ez a keserves komédia, azt felelte, hogy erre rendeletük van, mert így biztosíthatják csak a járatok pontosságát! Eddig a történet, melyből azt a következtetést tudtam csupán levonni, hogy az autóbusszjáratok rendezését most ahelyett, hogy erősebb kocsikkal biztosítanák, mesterséges késéseket idéznek elő ilyen furcsa és teljesen érthetetlen cirkuszok árán.

Nagy bajunkban és szenvedéseink közepette, melyet az autóbusszjáratok idéznek elő, az interimár-bizottság elnökéhez fordulunk. — Szüntesse meg végre ezeket az autóbusszműzériákat. Vegye pártfogásába a gáji külváros 8000 polgárának legfájóbb ügyét. Az eredményért, melyben bizunk ha a polgármester ur veszi kezébe ügyünket minden gáji lakos őszinte hála lesz a köszönet. Kiváló tisztelettel: Baghy Jenő, a gáji szenvedő polgárok nevében.

A kilométer király „India” autogummi kizárólag „MOTORDELTA” Kelly Zs. alkatrészüzetben kapható Str. Alexandri (Salaz-u.) 8. Minden köppenyre gyári garancia.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Külföldiek számára cseh korona-számlát csak a cseh Nemzeti Bank engedélyével

lehet nyitni az új cseh deviza-korlátozó rendelet értelmében — Huszezer korona erejéig szabadon adhatnak el idegen fizetési eszközöket a cseh bankok — A kiviteli engedélyek ügye a temesvári exportörök gyűlésén —

A cseh deviza-korlátozó rendelet Aradot érintő intézkedései

A bányai és főleg az aradi gabonaexportöröket, valamint az itteni pénzintézeteket kizárólag a csehszlovák kormányának a legutóbb kiadott devizakorlátozó rendelete, amelyben az itteni exportörök állandó összeköttetésben állottak Csehszlovákiával és számos aradi banknak folyószámlája van a csehszlovákiai pénzintézeteknél. A kérdés fontosságára és általános érdekességére való tekintettel alább közöljük a rendelet főbb alapelveit:

1. Az exportvalutákat és más külföldről származó követeléseket be kell szolgáltatni. 2. Ezzel szemben mindenki saját bankösszeköttetése után napi árfolyamon fedezheti egész devizaszükségletét, amely gazdasági célokat szolgáló külföldi fizetésekre, mint árubehozatal, adósság fizetés, kamatok, stb. szükséges. 3. Külföldiek számára csehszlovák korona-számlát csak a cseh Nemzeti Bank engedélyével lehet nyitni, továbbá értékpapiroknak külföldön való vásárlására szolgáló fizetések és idegen fizetési eszközöknek csehszlovák koronában való arbitrázsai csak a csehszlovák Nemzeti Bank engedélyével történhetnek. 4. Külföldiek részére hitelek engedélyezése akár csehszlovák koronában, akár idegen valutában ugyancsak a Nemzeti Bank engedélyétől függ. 5. A külföldiek hitelszámlájuk felett, akár csehszlovák koronára, akár idegen valutára szólnak, teljesen szabadon rendelkeznek.

A mi szempontunkból különösen a harmadik pontnak van különös jelentősége, mivel az itteni bankoknak külön engedélyt kell kérniük ezentúl a csehszlovák kormánytól akkor, ha csehszlovák korona-számlát kívánnak az ottani bankoknál nyitni. Az arbitrázs-üzletek szempontjából — amelyeket az aradi bankok gyakran folytattak — nagy jelentősége van annak, hogy a cseh bankok szabadon adhassanak el idegen fizetési eszközöket és valutákat huszezer korona erejéig. Ennél az összegnél nagyobb

valutaeladásra a Nemzeti Bank hozzájárulása szükséges. A csehszlovák koronának külföldi fizetési eszközökért külföldre való eladása a prágai tőzsdén százezer korona összegig olyan esetben meg van engedve, amikor az eset körülményeiből világos, hogy nem karszerű arbitrázsról van szó. Csehszlovák koronára vagy idegen valutára szóló csekkeknek, hitelleveleknek, váltóknak és utalványoknak a kivitele vagy külföldre való küldése, amennyiben ezek huszezer korona összeget meghaladják, a Nemzeti Bank engedélyéhez van kötve.

Itt írjuk meg egyébként, hogy cseh beviteli engedélyek ügyében még mindig nem történt változás. A cseh kormány még mindig nem ad ki beviteli engedélyeket és ennek következtében az itteni export teljesen szünetel. Erről a kérdéssel tegnap a gabonakereskedelem érdekelteji Temesváron értekezletet tartottak a Kereskedelmi és Iparkamra tanácstermében, amelyen megállapították, hogy a prémiumok kifizetése körül ismét nehézségek merültek fel, ugyanakkor pedig felemlítették azt is, hogy milyen károkat okozott a romániai gazdáknak és exportöröknek a cseh beviteli engedélyek hiánya. Ennek a két körülménynek tudható be, hogy a buza rövid néhány nap alatt 270-ről 240-re esett. Az egyik felszólaló figyelmeztette a kormányt arra, hogy Magyarország is körülbelül 4.8 millió métermázsza búzateleslegét a cseh piacon kívánja elhelyezni. Végül pedig a gyűlés úgy határozott, hogy sürgős intervenciót fog kérni a kormánytól.

Elemekben

CRYPTON

AU A vezetnek.

Raktár és képviselő: Barra Ernő cég, Str. Bucur 11
Vidékre azonnali szállítás. Kérjen árajánlatot.

Csak december elsején léphet életbe a német—román kereskedelmi szerződés

A tengerentúli államok tiltakoznak a szerződés ellen.

A német—román kereskedelmi szerződés életbeléptetése, amely a román gabonaexport szempontjából különös fontossággal bírna, még mindig nem történt meg. Jóllehet, a német pénzpiac Amerikából már jelentős mennyiségű gabonát vett föl, Németország még mindig kedvező elhelyezési piacnak tekinthető, mert az Amerikából vásárolt gabonamennyiség a német belföldi szükségletnek csak kisebb részét fedezi.

A német—román kereskedelmi szerződés életbeléptetését az gátolja, hogy a kötött preferenciális szerződés ellen, különösen a tengerentúli államok, az Egyesült Államok kivételével, kifogásokat emelnek és amíg ezek a differenciák elintézését nem nyernek, addig a német—román kereskedelmi szerződés nem léptethető életbe. Hírek szerint december elsejéig nem lehet számítani az összes differenciák elintézésére, úgy a német—román kereskedelmi szerződést csak ekkor léptethetik életbe.

= Exportvágóhidakat létesít a kormány. A kormány hosszabb idő óta tárgyalásokat folytat egy francia pénzcsoporttal Constantában és más határállomásokon állami exportvágóhidak felállítására. A tárgyalások eredménnyel végeztek és a földművelésügyi minisztérium a legközelebbi ülésükben törvénytervezetet terjeszt a parlament elé a vonatkozó szerződések ügyében.

= Ismét bevezetik a működési engedélyek rendszerét. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium törvénytervezetet készít, amelynek értelmében mindazon vállalatok, amelyek az iparpártolási törvény kedvezményeiben kívánnak részesülni, kötelesek működési engedélyt szerezni a kereskedelmi és iparügyi minisztériumtól.

= A kormány gazdasági tárgyalásai. A kormány gazdasági bizottságának határozata értelmében Ausztriával és Franciaországgal megindított kereskedelmi tárgyalásokat e héten folytatják tovább. Cesar Popescu kereskedelmi és iparügyi államtitkár e hét elején Bécsbe utazik, ahol megállapítja a végleges román—osztrák külkereskedelmi szerződés szövegét. A végleges kereskedelmi szerződés preferenciális alapokon fog létrejönni. A bécsi tárgyalások csak rövid ideig tartanak és azután Cesar Popescu közvetlenül Párisba utazik, ahol a román gabona elhelyezése érdekében fog tárgyalásokat folytatni.

Az aradi fakereskedők megszabadulnak egy veszedelmes konkurrenstől

Megszűnik az Autonóm Erdőpénztár.

Az Aradi Közlöny ismételt megemlékezett az aradi fakereskedőknek arról a régi sérelméről, hogy az Autonóm Erdőpénztár déltől-élelő telepe konkurrenciát csinál az itteni kereskedőknek. A súlyos gazdasági viszonyok következtében amúgy is megtizedelt fakereskedelemnek állandó problémáit képezte az Autonóm Erdőpénztár nem egyszer illoyális konkurrenciája. Sérelmes volt azonban az Erdőpénztár működése nemcsak a fakereskedőkre, hanem a fatermelőkre nézve is.

Most azt a hírt közölhetjük, hogy a költségvetés redukciója során a kormány elhatározta, hogy január elsejétől megszünteti az Autonóm Erdőpénztárt. Ez minden bizonnyal a kormány erdőpolitikájának a megváltoztatását is jelenti és valószínűleg új rezsimet hoz magával az erdőkiutermelési engedélyek kiadására vonatkozólag is. Ugyanakkor pedig abban a pillanatban, amikor az Erdőpénztár már nem mint autonóm intézmény fog működni, a magánkereskedelem egy veszélyes konkurrenstől szabadul meg.

Az Autonóm Erdőpénztáron kívül a kormány még a következő intézményeket kívánja megszüntetni: Regiile Publice a Intreprinderilor Miniere si Metalurgice de Stat din Ardeal, Regiile de Exploatare Agricole si Zootehnica, Regia pentru Exploatarea Muncii in Penitenciar, Oficiul National al Colonizarilor és a Cassa Muncii CFR. A kormány már meg is bizta az illetékes minisztériumokat, hogy október 15-ig a fenti autonóm pénztárak megszüntetésére vonatkozó törvénytervezeteket készítsék el.

= A hivatalos lap miniszteri ellenőrzés alatt. A Monitorul Oficial, amely eddig teljesen önálló állami vállalat volt, október elsejétől a pénzügyminisztérium alá tartozik. A pénzügyminiszter fogja ezentúl a Monitorul Oficial bevételeit kezelni és kiadásait fedezni.

= A Consum új száma részletesen foglalkozik a világtőzsdék legújabb eseményeivel és a kereskedelem köréből első forrásból közölt információ teszi gazdaggá a Consum legújabb számát. Kérjen mutatószámot a kiadóhivataltól, Cluj, Strada I. Maniu 3.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

felel.

Akinek a gyomra fáj, vagy bélműködése megrekedt, vagy gyomorégése van, az igyon természetes

Bikszádi vizet.

Számos egyetemi tanár által ajánlva. — Mindenütt kapható.

Kukoricamorzsoló-, répavágó-, szecskavágó-gépeket, kúszivattyukat, használt esztergapadokat, gyalu-, chapping-, furó-, malomhenger csiszoló- és rovátkoló-gépeket, „Ajax” rugós kalapácsokat és egyéb gépeket, géplakatos szerződésmunkákat, készletben lévő árut és anyagot elfogadható árban árusít az

Aradi Vasipari R.-T. Arad.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS.

Cirkot és ciromagot
minden mennyi-
ségben **vásárolok**

ELEK GYÖRGY seprőgyár
Budapest, VI., Kartács-utca 22.
Távirat: ELEKBESZ.
Telefonszám: Budapest 921-12.

Dura-elemek és zseblámpák
Rosenfeld Géza villany és rádió-
szerelőnél, új Neuman-ház, Bulev. Reg.
Maria 9.

ALKALMAZÁS.

MEGBIZHATÓ nő, sok évi gyakorlattal,
kitűnő bizonyítványokkal állást keres
kis gyermek mellé. Háztartáshoz is ért.
Megkeresések „Gyermekezszerető” jelige
nél az Aradi Közlöny kiadójába ké-
retnek 3359

PERFEKT ruhavarrónő házakhoz ajánl-
kozik. Vidékre is. Cím volt Kossuth-u.
75., ajtó 4. 3367

MEGBIZHATÓ mindenféle főzőnő éves bi-
zonyítvánnyal felvétetik v. Dobó-u. 7.
3370

LEÉPÍTETT intelligens hivatalnok, fél
tökevel, lehetőleg hasonló társat keres
jömeneteli fűszerüzlet átvételéhez. Ér-
deklődést „Nyugodt megélhetés” jeligére
az Aradi Közlöny kiadójában. 3368

Háztartásban

perfekt intelligens izr. nő, házve-
zetőnő, anyahelyettesi, vagy eh-
hez hasonló állást keres. Vidékre
3369 is megy. Címeket a kiadóba kér.

Fiatal, munkabíró házaspár
(férfi lehetőleg szereléshez értő)
házmesternek
felvétetik.
Cím az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 500

LAKÁS.

MAGANHAZBAN volt Mikes-u. 46. sz. a.
2 szobás, fürdőszoba, konyha, kamra
november 1-től kiadó. 3365

NÉGYSZOBÁS hallal, 2 szobás műterem-
mel, lakás, november 1-re kiadó a volt
Boros-palotában. 3314

KÉTSZOBÁS, konyhás 1-ső emeleti lakás,
a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az
Aradi Közlöny kiadójában.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren
kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-
hivatalában. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen
közeliében 2 szoba, előszoba, konyhából
álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asz-
talos Sándor-u.) 3. 800

KÜLÖNBEJÁRATU BUTOROZOTT
SZOBA direkt fürdőszobával, ele-
gáns, garantált tiszta, esetleg teljes el-
látással, október 1-re olcsón kiadó. Cím
az Aradi Közlöny kiadójában. 400

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó.
Bővebbet: v. Andrásy-tér 19., a ház-
mesternél. 200

Négyszobás

erkélyes, fürdőszobás, parket-
tás modern lakás, esetleg azon-
nalra is kiadó. Str. Moise
Nicoara (Petőfi-utca) 9-11.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HORDÓK 30-tól 700 literig eladók, volt
Fábián-utca 9. szám. 3313

KALYHÁK, perzsa, nutria, mormotta
bundák, boák, szörme-darabok. perzsa-
szőnyegek, ebédlők, hálók, szalon és
uriszobaberendezések, vitrin, tükrök, író-
asztalok, zongorák, hegedűk, festmé-
nyek, dísz tárgyak, storeok, függönyök,
kézimunkák, antik órák, asztalok, fotel-
rámak, gobelin kép stb. stb. eladók.

SALGONÉ bizományi üzlete,
Str. Horia No. 1. (Neuman-palota)

KERESEK perszabundákat, szörme dara-
bokat felszörmözéshez, perzsa és gyári
ebédlő- és futószőnyegeket, vitrinokat,
komódokat, szalonokat, tonet székeket-
szobaberendezéseket, antik dísz tárgyakat.
SALGONÉ bizományi üzlete, Strada
Horia 1. (Széchenyi-utca) Neuman-palota.

KITÜNŐ, jékarban levő 2 Hltres vas-
hordók eladók. Cím az Aradi Közlöny
kiadójában. 200

ÚJ ÜZLETBEREKEZÉS jutányos áron
eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria
19., házmesternél.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek
tisztítására kisebb tételben keresünk
megvételre. Cím az Aradi Közlöny ki-
adójában. 100

ÜZLETEK.

FÖTÉREN, a legforgalmasabb helyen
nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cím
az Aradi Közlöny kiadójában.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sar-
kánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi
Közlöny kiadójában.

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-
templommal szemben

november 1-re kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 250

KÜLÖNFÉLEK.

FÉRFISZOBÁ, esonstintu háló, modern
teljesen kifogástalan villanylámpa, pap-
lan párna, lenvászon ággyarnitúra telje-
sen új, férfi és női télikabátok olcsón el-
adók. Ugyanott egy különbejáratu bu-
torozott szoba fürdőszobával október el-
sejére kiadó. Cím az Aradi Közlöny ki-
adójában. 500

Most már Ön is vehet! mert
M E G É R K E Z E T T
az új 1932-typusu
SCHAUB RÁDIO
és 50%-os árcsökkenés állott be.

TÜZIFA,

poro z koks,
kőszén,
antraoit,
tojásbrikett,
Retorta faszén

legolcsóbb, árban, házhoz szállítva, havi vagy hetifizetéses

részletre is kap-
ható

ALTMANN EDE cégnél Bul. Reg. Fer-
dinand (volt Boros Beni-tér) 44. szám. Telefon 461.

A belváros közepén

egy 6 szobás, minden uri komforttal el-
látott lakással, raktárnak is alkalmas
pincével és az udvarban külön épület-
ben 3 szobás lakással is bíró

magánház eladó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3315

Szüretelők!

Must édességének lefojtására való szer-
kapható: angol szűrő asbest raktárra ér-
kezett, egyedüli lerakata:

ERDŐS PÁL fűszerkereskedő cégnél
Arad, volt Szabadság-tér 3. 3326

Ruhák, kabátok festése és vegytisztítása

Hoszpodár-nai

új gépekkel a legmodernebb eljárás-
s leggyorsabban a leggyorsabban
Arad, Str. Troleseu (volt
Teleki-utca) 13.

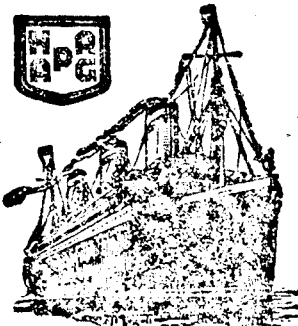
BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyitott
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 320-30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

KÉRELEM! A legnagyobb nyomorban
tengődő család bármilyen segítséget
kér, hogy az éhségüket némiképpen eny-
hítsék. Bármilyen szívesen továbbít az Ara-
di Közlöny kiadója. 250

Utasaikat és ügyfeleiket

szívesen felkérjük, hogy aradi fiukunk meg-
szüntetése folytán minden felvilágosítást és
információt utazásukat illetően (Észak, Dél-
amerika, Kanada, Kelet-ázsia stb., valamint
egyéb ügyekben is a

HAMBURG-AMERIKA LINIE S.A.R.

Központjához TIMIȘOARA, Str. Mercy 2.

fordulni szíveskedjenek. Irásbeli megkeresé-
sekre rögtön válaszolunk.

HAMBURG-AMERIKA LINIE S.A.R.

Dir. Gen. L. H. Lazarowitz.

INGATLAN.

A VOLT URBAN- és György-utca sár-
kán levő Cooperativa „Párneavana” ház
szabad kézből eladó. Gyalan elnök. 3366

Eladó aradi házak!

Belváros szélén és környékén 3 szobás
magánházak 120-140-170.000 lejt. —
Uccai 2 szoba előszoba, 9 évig adómen-
tes magastörszintes új ház, 1 szobás
udvari melléképülettel 185.000 lejt. Há-
rom szoba, elő, fürdőszoba, magánház
pincével 350.000 lejt. 9 lakásból álló
bérház 70.000 jövedelemmel, 400.000 lejt.
Szerb templom és v. Mikes-u. kör-
nyékén: Üzletház 3 lakással 160.000 lejt.
Magánház 4 szoba, elő, fürdőszoba,
istállóval, 250.000 lejt. Adómentes üz-
letház 31.000 jövedelemmel, 260.000 lejt.
Több uccára nyíló szép magastörsz-
intes sarok bérház 4 lakással, 36.000
lej jövedelemmel, 265.000 lejt. Autó-
busz megállótól 5 percrenyire fekvő masz-
szív új villa, újonnan festett 4 szoba,
elő, fürdőszoba, üvegezett folyosó, ud-
var, kerttel, 180.000 lejt. Autóbusz
megállóval emeletes, villaszerű épület 3
lakóval, fürdőszobával, 325.000 lejt. —
V. Batthyány-u. környékén: Magánház
3 szoba, zárt folyosó, pince udvar, kert-
tel 260.000 lejt. Kétlakásos ház 2 és 3
szobával 325.000 lejt. Uccai 2x4 szo-
ba, elő, fürdő, cselédszobás urház, mo-
dernül festett, cserépkályhás lakással,
450.000 lejt. Magánház 5 szoba, fürdő,
cselédszoba, zárt folyosó, pincével, 490
ezer lejt. Abszolút modern magánház,
parkettás, cserépkályhás, 5 szoba, elő,
fürdő, cselédszoba, üvegezett folyosóval
750.000 lejt. Fűtőtől néhány percrenyire
4 lakásos ház 36.000 lej jövedelemmel,
295.000 lejt. 4 szoba, elő, fürdő, cse-
lédszobás magánház, ipari célokra is al-
kalmas szuterennel, 340.000 lejt. Sarok
bérház 108.000 lej jövedelemmel, 600.000
lejt. Vasútállomás közelében magánház
6 szoba, fürdő, cselédszoba, mosókony-
ha, pince, nagy kerttel, 350.000 lejt.
Üzletház bérbeadott üzletekkel, részben
fürdőszobás lakásokkal, 420.000 lejt. —
Modern magánház a belvárosban, 4-5-7
szobás lakásokkal, 650-900.000 lejt.
Bérházak, bérpaloták horribilis jövede-
lemmel, 400.000 lejtől 6 millió lejt.
PETRÁN ügynökség, Arad, Piata Avram
Iancu (Szabadság-tér) 16.

HIRDESSZEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!